

Pamätná tabuľa pre richtára Peregrina

Mesto Nitra aj v tomto roku pokračovalo v projekte osádzania pamätných tabulí osobnostiam, ktorých mená nesú nitrianske ulice a námestia. Texty na tabuliach zostavil Mgr. Anton Pažitný, ich výtvarná podoba je dielom akademického maliara Mariána Žilíka. Odhalenie pamätnej tabule venovanej najstaršiemu známemu nitrianskemu richtárovi Peregrinovi zapadlo do rámca osláv Dní Nitranov. Pozvanie na túto udalosť prijali predchádzajúci primátori mesta Nitry - Ing. Silvester Štefanka, Ing. arch. Vladimír Libant a RNDr. Jozef Prokeš - t.j. všetci, čo sa po roku 1989 vystriedali na primátorskom stolci. Súčasného primátora Nitry Ferdinanda Víteka na slávnosti zastupoval Ing. František Baláž. Slávnosť moderovala poslankyňa mestského zastupiteľstva Olga Csákayová, ktorá vyzdvihla osobnosť najznámejšieho nitrianskeho richtára Peregrina, ktorého osobu opisuje kronika. Využili sme príležitosť a každému z bývalých primáto-

rov sme položili otázku, aké skutky budú za ich menami v mestskej kronike?

SILVESTER ŠTEFANKA (1990-1994) Na čele mesta stál v neľahkom porevolučnom období, ktoré sa vyznačovalo veľkými zmenami. Za svoj prínos považuje vytvorenie samosprávnych orgánov, vytvorenie základných mestských zákonov akými sú všeobecne záväzné nariadenia, ktoré sa stali vzorom pre viaceré slovenské mestá.

VLADIMÍR LIBANT (1994-1998) Vo funkcii primátora bol v období, keď si Nitra pripomínala 750. výročie od udelenia

pokračovanie na 8.str.

OBSAH

- 4 Popularita Dní Nitranov rastie
- 5 Pribudnú mestské jasle
- 6 V Naperville sa cítili ako doma
- 9 Mestská polícia má chránené pracovisko
- 11 Poklad z Bojnej prepíše učebnice
- 14 Turisti chcú atrakcie
- 15 Dovolenka na kúpalisku
- 16 Zbierka na sochu Štefánika
- 27 Spovednica Miloša Baču
- 31 Čo ponúkne jubilejná Divadelná Nitra?
- 33 Na hrade odkryli 9. storočie
- 34 Ošetrovateľská škola sestier sv. Vincenta
- 36 Žatevný deň v Sarvaši
- 37 Život ako jedna dlhá pieseň
- 39 Kilometre v nohách
- 40 Z výhry si kúpia počítač

Zo 47. riadneho zasadnutia Mestského zastupiteľstva v Nitre

Effeta vybuduje domov na pol ceste

Vo štvrtok 29. júna sa uskutočnilo posledné predovolenkové v poradí už 47. zasadnutie mestského zastupiteľstva. Poslanci prerokovali viacero závažných dokumentov.

Prerokovali a schválili: správu o výsledku následnej finančnej kontroly, ktorá bola zameraná na kontrolu financovania opatrovateľskej služby v Občianskych združeniach ADOS - agentúra domácej opatrovateľskej starostlivosti, Nitra a EFFETA - Stredisko sv. Františka Saleského v Nitre,

- návrh plánu kontrolnej činnosti útvaru hlavného kontrolóra MZ na II. polrok 2006 podľa predloženého návrhu vrátane nasledovnej schválenej zmeny,

- personálny návrh na zástupcu mesta v spoločnosti Nitrianske komunálne služby, s.r.o. v Nitre a schválili Ing. Dušana Lukáčika ako zástupcu Mesta Nitra na vymenovanie do funkcie konateľa v tejto obchodnej spoločnosti.

Mestské zastupiteľstvo prerokovalo a schválilo návrh Pravidiel zostavovania rozpočtu mesta na rok 2007 podľa predloženého návrhu,

- prerokovali návrh na prijatie úveru na financovanie priemyselného parku, ktorý schválili. Ide o prijatie úveru do výšky 100 mil. SK. Zastupiteľstvo podmieňuje schválenie úveru uzatvorením zmluvy o budúcej kúpnej zmluve na pozemky pod prístupovou komunikáciou

podľa stavebného povolenia za 1,- Sk za celý predmet kúpy od spoločnosti Nitra Invest, s.r.o. Presnú výmeru pozemkov určí geometrický plán. Kúpna zmluva bude uzatvorená po dobudovaní komunikácie.

Mestské zastupiteľstvo prerokovalo a schválilo návrh na rozpočtové opatrenia v rozpočte mesta na tento rok

- návrh na rozpočtové opatrenie v rozpočte príspevkovej organizácie Správa športových a rekreačných zariadení (SŠaRZ tento rok podľa predloženého návrhu,

- návrh na pridelenie dotácií z rozpočtu Mesta Nitra na rok 2006 pre cieľové oblasti telesná kultúra a rozvoj a ochrana duchovných hodnôt, tvorba, ochrana alebo šírenie kultúrnych hodnôt, zachovanie kultúrneho dedičstva,

- návrh Organizačného poriadku príspevkovej organizácie Správa zariadení sociálnych služieb,

- návrh dodatku č. 7 k Všeobecne záväznému nariadeniu mesta Nitra č. 4/2001 o podmienkach pridelenia a bývania v bytoch určených na nájom pre obyvateľov mesta postavených s podporou štátu.

- časový plán zasadnutí

mestskej rady a mestského zastupiteľstva na II. polrok 2006 podľa predloženého návrhu nasledovne. Mestské zastupiteľstvo: 7. september, 26. október, 23. a 24. november, 19. december (predpokladaný termín zvolania prvého zasadnutia MZ - po komunálnych voľbách). Mestská rada: 18. júl, 22. august, 26. september, 31. október, 14. november,

- schválili návrh na zmenu Štatútu mesta Nitra,
- schválili aj návrh časových plánov zasadnutí stálych komisií Mestského zastupiteľstva v Nitre na II. polrok 2006,

- návrh na delegovanie zástupcov Mesta Nitra do Mestskej školskej rady v Nitre a to Mgr. Kláru Malejčíkovú a PaedDr. Jána Košovana,

- návrh na určenie volebných obvodov a počtu poslancov v nich pre voľby do orgánov samosprávy mesta Nitra v roku 2006 podľa predloženého návrhu,

- na začlenenie mestských detských jaslí pod Správu materských škôl

v Nitre a ich prevádzkovanie pre školský rok 2006/2007,

- zadanie pre spracovanie Územného plánu zóny Párovské háje podľa predloženej návrhu, vedúcemu odboru strategických činností MsÚ v Nitre uložili zabezpečiť spracovanie a prerokovanie Návrhu územného plánu zóny Párovské háje v zmysle schváleného Zadania pre spracovanie Územného plánu zóny Párovské háje,

- návrh na prenájom nehnuteľností vo vlastníctve Mesta Nitra (Gymnázium Golianova 68, Nitra) a schválilo prenájom nehnuteľností v katastrálnom území Nitra 24 triedna Základná škola Klokočina IIIb zapísaných na liste vlastníctva č. 3681 pre Gymnázium Golianova 68, Nitra, za cenu 1,- Sk/rok, na dobu 20 rokov,

- návrh na nakladanie s majetkom Mesta Nitra (ZŠ Sv. Marka) a schvaľuje prenájom nehnuteľností v katastrálnom území Nitra, v ktorých sídlia táto ZŠ na dobu 20 rokov za cenu 1 koruna.

(syn)

55 rokov biskupskej vysviacky

Dňa 24. augusta 2006 si pripomenul 55. výročie biskupskej vysviacky Ján Chryzostom kardinál Korec, ktorý bol do júla minulého roku nitrianskym sídelným biskupom a v súčasnosti je emeritný biskup.

Pribudnú mestské jasle

Začiatkom 90-tych rokov sa detské jasle vo veľkom rušili. Po tom, čo minulý rok začal platiť zákon, že rodičia môžu poberať od štátu príspevok na dieťa a zároveň ho mať v detských jasliach, začali znovu vznikať. Prvé jasle - súkromné - sa v Nitre otvorili presne pred rokom.

V priestoroch, patriacich mestu ich zriadila agentúra ADOS. Keďže stúpol záujem verejnosti a v poradovníku čakali na umiestnenie ďalší záujemcovia, majiteľka jaslí sa rozhodla kapacitu jaslí zväčšiť. Po meste sa začala šíriť poplašná správa, že mesto chce zmluvu s ADOS vypovedať a jasle zrušiť. Na tlačovej konferencii primátor F. Vítek tieto správy jednoznačne poprel a komentoval ich slovami: „Mesto na takýto krok nemá žiadny dôvod a pokiaľ si bude agentúra plniť zmluvné podmienky, nie je dôvod na ukončenie zmluvy.“

Primátor však oznámil, že magistrát na základe rozhodnutia zastupiteľstva bude od septembra v troch objektoch materských škôl v plnej režii prevádzkovať vlastné mestské detské jasle. Zriadia ich pri materských školách na Ulici Ludovíta Okánika, na Bazovského a na Čajkovského ulici, kde začnú fungovať od novembra, hneď po presťahovaní Správy zariadení sociálnych služieb na Baničovú ulicu.

Zastupiteľstvo určilo aj

poplatok za pobyt dieťaťa, ktorý bude plne hradený len z príspevkov rodičov. Mesto pokryje režijné výdavky. Za pobyt dieťaťa v jasliach rodičia zaplatia 3 500 korún, pričom 500 korún z tejto položky predstavujú náklady na prevádzku. V prípade neprítomnosti dieťaťa v jasliach, napr. z dôvodu choroby budú rodičia platiť aj tzv. udržiavací poplatok vo výške 125 Sk, čo je suma bez stravy. Primátor zdôraznil, že čas ukáže, ktoré jasle budú životaschopnejšie.

Riaditeľ správy materských škôl Peter Perina predpokladá, že zriadením jaslí vyjdú v ústrety mladým rodinám a pomôžu im tak vyriešiť problém ako zabezpečiť starostlivosť o dieťa ak mladé mamičky z rôznych dôvodov nemôžu zostať na materskej dovolenke. Ďalšie výhody vidí aj v tom, že deti sa plynulejšie adaptujú na prostredie materskej školy. Návrh na začlenenie mestských detských jaslí pod Správu materských škôl odsúhlasilo aj mestské zastupiteľstvo na svojom júnovom zasadnutí. (syn)

Popularita dní Nitranov rastie

K letným mesiacom pod Zoborom už neodmysliteľne patrí Nitrianske kultúrne leto, ktorého náruč sa otvára veľkolepými mestskými slávnosťami so spoločným názvom Nitra, milá Nitra. Pestrá paleta zaujímavých podujatí mala poslužiť na spríjemnenie letnej atmosféry v našom meste. Spolu s Pribinovými a Cyrilo-metodskými slávnosťami sú venované významným osobnostiam histórie i súčasnosti Nitry, ktoré výnimočným spôsobom ovplyvnili slovenské i európske dejiny.

Určite najväčšiu pozornosť odbornej, ale i laickej verejnosti si v rámci Cyrilo-metodských slávností zaslúžili unikátne novoobjavené archeologické nálezy z Bojnei, ktoré pochádzajú z obdobia Nitrianskeho kniežatstva a Veľkej Moravy. Ide o skvelé zlatnícke šperkárske a železiarske výrobky, plakety s postavami anjelov a s prvými dokladmi písma u stredoeurópskych Slovanov, ale tiež zvon, ktorý je prvým dokladom svojho druhu v stredodunajskom priestore. O sú-

bore nálezov, ktoré sú jednoznačným dôkazom pôsobenia kresťanstva na území Nitrianskeho kniežatstva ešte pred byzantskou misiou píšeme aj na inom mieste. Na kolokviu odzneli príspevky renomovaných slovenských i zahraničných archeológov a historikov umenia.

Na Svätoplukovom námestí bol pripravený tradičný Nitriansky jarmok. Tohtoročný sa pýšil prívlastkom jedinečných ukážok tradičných remesiel a slovenských špecialít - návštevní-

ci si mohli na vlastné oči pozrieť ako fungovala historická pekáreň a mohli sledovať majstrovstvo drotárov, hrnčiarov, kováčov, pletenie košíkov, tkanie na krosnách, debnárstvo, korytári, zdobenie kraslíc, výrobu včelích produktov, drevorezbu, zdobenie medovníkov. Kúpujúci si mohli niečo vybrať pod zub aj na salaši Krajinka, kde ponúkali čerstvý ovčí syr, bryndzu, oštiepky, nite, žinčicu, či údené korbáčiky. Tohto roku prvýkrát boli súčasťou jarmoku pivné slávnosti. Na jednej ploche sa sústredili pivné stany s ponukou slovenských a českých pív.

Nesporne, najväčšou zaujímavosťou ktorú pripravili pre verejnosť, ako aj pre oficiálnych hostí bolo slovenské hodovanie. Všetko sa to dialo v rézii spoločnosti Ancile, ktorá na Svätoplukovom námestí prestrela tak, aby hodovníci mohli spoznať duchovný odkaz veľkomoravskej doby. Pokrm starých Slovanov predstavoval chlebový bochník plnený vareným hovädzím mäsom so zele-

ninou. Recept pochádzal z dochovaných dobových prameňov z akejsi Stredovekej kuchárskej knihy s odkazom na jeho starobylú tradíciu z 9. -10. storočia.

V tento deň večer sa mnohí nevedeli dočkať druhej časti veľkomoravskej trilógie, ktorá tento raz pokračovala svojou druhou časťou, osudmi Rastislava a byzantskej misie. Škoda len, že nočná divadelná show s názvom Cyril a Metod, solúnski bratia bola premiérou i derniérou súčasne. Nevšedný

zážitok v réžii Petra Oravca nemá viac repríz, možno by neboli od vecí prepracovať toto dielo na divadelné dosky.

S veľkým záujmom verejnosti sa stretlo otvorenie novej expozície významných archeologických nálezov dokumentujúcich vývoj opevnenia Nitrianskeho hradu. Už od skorého popoludnia sa nedočkaví záujemcovia tiesnili v blízkosti hradného múru, aby mohli byť vnútri medzi prvými, čo si budú môcť pozrieť výsledky archeologického výskumu v areáli Nitrianskeho hradu a v tzv. Hornom meste, kde sa našli viaceré nálezy, svedčiace o tom, že Nitriansky hrad bol od 9. storočia významným mocen-

sým centrom. Nitra má tak odkrytú unikátnu slovenskú expozíciu, keď príbuzná sa nachádza pod Bratislavským hra-

dom, ale doposiaľ nie je prístupnená. Aj tejto akcii venujeme osobitný článok. Dôstojným záverom Cyrilo-metodských slávností bol slávnostný koncert duchovnej hudby Slavimo slavno Sloveni v Katedrále sv. Emeráma v podaní umeleckého združenia Harmonia Seraphica.

Organizátori mestských slávností namiešali vskutku pestrú ponuku, z ktorej si mohol vybrať každý. Na svoje si prišli gurmáni pri ochutnávkach pečiva, vína, piva, milovníci histórie, umenia, folklóru i populárnej hudby, jednoducho všetci, čo sa aspoň na pár dní chceli oddať príjemnému relaxovaniu. **(syn)**

Oficiálna delegácia mesta na návšteve partnerského mesta v USA

Naše mesto rozvíja partnerské vzťahy s deviatimi mestami. Jedným z najvzdialenejších je americké mesto Naperville, ktoré leží len kúsok od Chicaga. Na pozvanie primátora Naperville Georga Pradela sa v dňoch 13. až 21. júna uskutočnila oficiálna návšteva delegácie nášho mesta. Nitru reprezentovali predsedovia poslaneckých klubov tvoriacich mestské zastupiteľstvo. Do USA cestoval primátor Ferdinand Vitek s manželkou, Lubomír Fraňo (SDKÚ-DS), Ján Vančo (KDH), Štefan Štefek (Smer-SD), Vladimír Libant (SNS, nezávislý). HZDS LS mal reprezentovať Dušan Vondrák, ktorý sa tejto cesty zo zdravotných dôvodov nezúčastnil.

Na oslavách nechýbala obrovská maketa torty, na ktorú dávali symbolické sviečky rodiny, ktorých členovia žijú v Naperville čo najdlhšie.

V Naperville sa cítili ako doma

Týždeň, ktorý v USA strávil, bol posiaty množstvom pracovných a spoločenských stretnutí. Rokovali s predstaviteľmi mestskej rady, s členmi komisie Sister City Commission (komisie spolupráce s partnerským mestom) o možnostiach rozvoja našej spolupráce medzi našimi mestami do budúcnosti, hodnotili prínos partnerstva a kroky, ktoré sa uskutočnili v minulosti. Na pracovných stretnutiach s predstaviteľmi Obchodnej komory, predstaviteľmi podnikateľských kruhov a na stretnutiach ROTARY klubov hovorili o možnostiach spolupráce v ekonomickej oblasti a prezentovali možnosti investícií na Slovensku. Na rokovaniach bol prítomný generálny konzul SR v USA Ivan Surkoš, ktorý má na starosti práve rozvoj ekonomických vzťahov medzi USA a Slovenskom.

Ako konštatoval primátor, „s cieľom nájsť nových investorov sme prostredníctvom CD prezentovali informácie o rozvíjajúcom sa priemyselnom parku v Nitre. Pracovné stretnutia s inštitúciami sa niesli v priateľskom a partnerskom ovzduší.“

Počas návštevy na tamojšej strednej škole mali možnosť zhodnotiť a porovnať ako funguje školský systém z hľadiska zriaďovateľa - mesta. Samozrejme, obsahovo sú systémy odlišné, ale čo sa týka ostatných stránok, našli veľa spoločných črt.

Mesto Naperville má 140 000 obyvateľov a obrovský nárast zaznamenalo za posledných 50 rokov. Na 140 000 obyvateľov pripadajú štyri 8-ročné gymnáziá, pretože iný typ strednej školy nemajú. Každú z týchto stredných škôl navštevuje 3 500 žiakov. Na strednej škole North High

School prejavili záujem o konkrétnu spoluprácu s niektorou strednou školou v Nitre a to hlavne formou komunikácie cez internet medzi študentmi. Verím, že tento spôsob komunikácie môže prerásť aj do individuálnych vzťahov a možno aj návštev. Ako povedal primátor, hneď začiatkom školského roka chce osloviť obe štátne gymnáziá na Párovciach, ako aj na Golianovej ulici.

Delegácia nášho mesta mala na programe aj návštevu mestskej knižnice - v tomto prípade je zriaďovateľom Mesto Naperville. Moderná budova bola odovzdaná do užívania pred tromi rokmi. Primátor i poslanci si prešli priestory knižnice a oboznámili sa aj s celým zázemím. Prevádzku finančuje mesto, okrem papierových kníh tam majú aj elektronické médiá, všetko funguje cez počítače a identifikačné kódy -

evidencia čitateľov aj knižného fondu. Prekvapilo ich, že v knižnici našli ľudí rôznych vekových kategórií. V knižnici sú študijné boxy, posluchárne a sú tam priestory, kde sa čitateľom venujú aj ďalšími aktivitami. Zaujímavosťou je, že knihy sa dajú vrátiť aj bez toho, aby ste vystúpili z automobilu - cez priečinok. Navštívili požiarňu a policajnú stanicu, keďže je zriadovateľom týchto inštitúcií je Mesto Naperville.

Hlavnou udalosťou návštevy boli v sobotu 17. júna oslavy výročia mesta. „Priebeh slávnosti sa nedá porovnať s našimi,“ hovorí primátor. „Američania milujú šou a v tomto duchu sa niesli aj oslavy. Podčiarkujem však, že ich robia dobrovoľnícky a spontánne. Hlavná časť osláv sa niesla v duchu predstavenia jednotlivých historických mílnikov. Druhý najväčší potlesk sme zaznamenali my, po predstavení našej delegácie. Súčasťou osláv bol aj obrovský jarmok a vystúpenia folklórnych skupín. Pre nás bolo prekvapením vystúpenie ľudového súboru z USA, ktorý spieva po slovensky.“

Na otázku, aké sú plány ďalšej spolupráce medzi Nitrou a Naperville nám primátor F. Vítek povedal: „Budeme pokračovať vo všetkých dobrých projektoch, ktoré boli rozbehnuté, ako sú kultúrne výmeny, spolupráca pri výmene konkrétnych osôb, spolupráca policajtov, keď mestskí policajti prichádzajú k nám prednášať a referovať o svojich dobrých skúsenostiach. Hovorili sme o spolupráci medzi školami. Členovia mestskej rady Naperville dostali od nás oficiálne pozvanie na návštevu Nitry, ktorá by sa mala uskutočniť niekedy na jeseň.“

(syn)

Pútnici prišli pod hrad

Tohto roku sa po prvýkrát stal areál Nitrianskeho hradu pútnickým miestom. V stredu 5. júla sa na Sviatok sv. Cyrila a Metoda prišlo pomodliť približne 4000 veriacich. Slávnostnú svätú omšu celebraval kardinál Jozef Tomko. Medzi veriacimi bol aj predseda KDH, Nitran Pavol Hrušovský, predseda SNS Ján Slota, predseda Nitrianskeho samosprávneho kraja Milan Belica a primátor Nitry Ferdinand Vítek. Kardinál v kázni poukázal na prínos byzantských bratov svätého Cyrila a Metoda pre naše národné dejiny. Podstatným obsahom ich dedičstva je podľa neho predovšetkým dar kres-

tanskej viery, písma a „ľudských“ zákonov. Reagoval aj na aktuálne problémy súčasnosti, hovoril o potratoch, eutanázii, podryvaní manželstva

neverou a poukázal aj na korupciu, ktorá presiakla do celej spoločnosti.

(sy),

Foto: MIREK KARÁSEK

Pamätná tabuľa pre richtára Peregrina

dokončenie z 1. str.

kráľovských výsad. Pri tejto príležitosti sa aj jeho pričinením vydali publikácie ako sú Dejiny Nitry - Od najstarších čias po súčasnosť, Významné osobnosti Nitry. Nadviazala sa partnerská spolupráca s americkým mestom Naperville, kam vycestovala delegácia Nitry.

JOZEF PROKEŠ (1998-2002) Začali sa intenzívne rokovania na začatie výstavby čistiarne odpadových vôd, ktoré finišovali získaním prostriedkov z fondu ISPA. Rozbehli sa prípravné a projektové práce pre výstavbu kanalizácie vo viacerých mestských častiach. Realizovala sa výstavba vedľajšej plochy pri zimnom štadióne.

FERDINAND VÍTEK (2002-2006) Riešenie reformy verejnej správy a s ním súvisiaceho

prechodu kompetencií zo štátnej správy na Mesto. Prechod školských kompetencií a zriaďovateľskej funkcie ZŠ na Mesto s následným usporiadaním majetku a zrušením niektorých škôl. Všetko to viedlo k oddeleniu škôl a vytvoreniu priaznivých podmienok pre učiteľov i žiakov. Otvorenie školských športovísk pre verejnosť, kde na prevádzku prispieva Mesto. Výstavba športovej haly na Klokočine, ktorá bude hotová už na jeseň a je najväčšou mestskou investíciou. V oblasti rozvoja zamestnanosti vytvorenie priemyselného parku, čomu predchádzalo usporiadanie majetkových vzťahov k pôde. Výsledkom je 5 investorov a 1600 pracovných miest rôzneho zamerania od manuálnej práce až po HIGTECH technológie, vyžadujúce si odborné

kapacity. Ako ukážka starostlivosti mesta o staršiu generáciu je vytvorenie Senior centra - otvorí sa na jeseň. Budovanie infraštruktúry (kanalizácie a ČOV), ktorá sa pripravovala za môjho predchodcu. Sprístupnenie cirkevných kultúrnych pamiatok, čo je výsledok dlhotrvajúcich rokovaní s Cirkvou - sprístupnenie kostolov a otvorenie kazematoz pod Nitrianskym hradom. Príspevok na rekonštrukciu omietky piaristického kostola a na organ. Budovanie verejných WC na Župnom námestí, ktoré boli jednou z podmienok ako skvalitniť cestovný ruch v Nitre. Aktivity, ktoré viedli k zviditeľňovaniu mesta - začatie tradície organizovania reprezentatívnych mestských plesov a udeľovanie ocenenia Osobnosť Nitry. (syn)

Mestská polícia má chránené pracovisko

Na Mestskej polícii v Nitre zriadili od 3. júla chránené pracovisko pre občanov so zdravotným postihnutím. Vo výberovom konaní vybrali troch mužov, ktorí splnili vopred predpísané kritériá. Táto trojica Marián Holan, Pavel Gažovciak a Juraj Kováčik sa budú striedať v službách a pred monitormi kamerového systému nahradia príslušníkov polície. Slávnostný slub zložili do rúk primátora spolu s 5 novými členmi mestskej polície - Annou Bírovou, Slavomírom Hrnčiarom, Máriom Chobotom, Janou Johaníkovou a Andreou Marenčákovou. Mestská polícia v Nitre má 78 zamestnancov, z toho 66 sú policajti (6 žien).

Chránené pracovisko vy-

tvorili na základe projektu podpory zamestnávania občanov so zdravotným postihnutím. Výsledkom sú tri pracovné miesta, ktorých zriadenie finančne podporilo Mesto Nitra a sčasti je financovaný z prostriedkov Európskeho sociálneho fondu.

Ako nám povedal náčelník MsP Miloš Hajnovič, vytvorením týchto troch pracovných miest odbremenia mestských policajtov od sledovania monitorov kamerového systému, pretože túto prácu preberajú zamestnanci chráneného pracoviska. Do terénu sa tak dostane viac mužov zákona, čo obyvatelia Nitry určite ocenia. V súčasnosti mestská polícia zamestnáva 66 aktívnych policajtov, ktorí sú nasadzovaní do

služieb. Chránené pracovisko je zriadené priamo na prízemí budovy mestskej polície na Cintorínskej ulici. Vybrané časti mesta sú monitorované štrástimi kamerami, ktoré si vyžadujú obsluhu, neustále sledovanie a nahlasovanie prípadných udalostí.

Noví zamestnanci MsP museli absolvovať interné vzdelávanie v oblasti úloh, kompetencií a povinností, oboznámili sa s priestupkovým a trestným zákonom tak, aby boli schopní identifikovať hroziacu alebo už prebiehajúcu protispoločenskú činnosť. Podľa náčelníka Miloša Hajnoviča MsP od zriadenia chráneného pracoviska očakáva skvalitnenia monitorovania mesta a predovšetkým,

pokračovanie na 10. str.

Odmeny za pomoc policajtom

Príslušníci Mestskej polície nemôžu byť všade a tak je vítaná každá pomocná ruka, ktorá napomôže pri objasňovaní trestnej činnosti. Mestská polícia sa preto už niekoľko rokov pridáva aj spolupráce s občanmi, ktorí pomôžu nahlásiť všetko, čo sa im zdá podozrivé. Pri sľube nových policajtov náčelník oznámil, že za obdobie I. polroka ocenili finančnými odmena-

mi 9 občanov, ktorí im pomohli objasniť krádež, vlámanie, výtržnictvo, ublíženie na zdraví a vandalizmus. S ich pomocou zadržali exhibicionistu, ktorý sa istý čas obnažoval na sídlisku Chrenová a budil verejné pohoršenie.

Primátor F. Vítek pre týchto občanov podpísal odmeny, ktorých maximálna výška je 2000 Sk. Pri pridelovaní sa zohľadňuje kvalita

a včasnosť podania informácie, ale aj závažnosť protispoločenského konania a výška spôsobenej škody.

Smernicu o odmeňovaní občanov za pomoc polícii má Nitra od roku 2003. Jej cieľom je posilniť motiváciu občanov k spolupráci s mestskou políciou a zvýšiť mieru objasnenia protiprávnych konaní.

(sy)

dokončenie z 9. str.

hlavným účelom je efektívnejšie personálne využitie príslušníkov polície, ktorí môžu byť nasadzovaní priamo do výkonu v uliciach Nitry. Pri správnom a včasnom zhodnotení situácie a identifikácie signálneho správania potenciálnych páchatelov pôsobí mestský kamerový systém preventívne a tým sa darí znížiť mieru páchania protispoločenskej činnosti. Kamerový systém v Nitre sa už niekoľkokrát osvedčil ako vhodný prostriedok na identifikáciu a zisťovanie totožnosti páchatelov a slúži tiež ako dokumentačný materiál pre Policajný zbor SR, napr. pri vyhodnotení krádeží, vlámaní a lúpežných prepadnutiach a pri riešení menej závažných dopravných nehôd.

Klientske centrum v septembri

Klientske centrum na mestskom úrade sa cez leto sťahovalo z ľavého kídla budovy do priestorov na prízemí, ktoré sa v januári t.r. uvoľnili po Krajskej knižnici Karola Kmeťka. Začiatkom septembra chcú privítať prvých klientov už v nových priestoroch.

Klientske centrum zriadili na úrade od septembra 2005. Vedenie úradu týmto sledovalo rýchlejšie poskytovanie služieb, ktoré občania najčastejšie využívajú. Cieľom bolo aj odstránenie

zbytočnej byrokracie. V klientskom centre nájdete pracovníkov stavebného úradu, odboru strategických činností, evidencie obyvateľstva a domov, oddelenia sociálnych vecí a zdravotníctva, oddelenia daní a poplatkov, správy majetku, odboru komunálnych činností, matriky a pokladňu. Vybavovanie klientov sa riadi podľa časovník, odbúrало sa tak zbytočne dlhé čakanie do radu a najmä, občania už nemusia blúdiť po chodbách úradu.

(sy)

Poklad z Bojnej prepíše učebnice

Ponitrianske múzeum v Nitre sa začiatkom leta stalo centrom slovenských archeológov a historikov. V rámci programu Cyrilo-metodských slávností hovorili o možnostiach prezentácie archeologických pamiatok na Slovensku, v čom, ako vieme, máme čo dohádzať. Po skončení archeologického kolokvia otvorili vo výstavných priestoroch múzea výstavu dokumentujúcu neznáme centrum Nitrianskeho kniežatstva a Veľkej Moravy v Bojnej pri Topolčanoch.

Tieto vzácne nálezy výskumu v Bojnej významne dopĺňajú niektoré kapitoly našich národných dejín, pretože dokladajú christianizáciu a písmo na tomto území už pred príchodom vierozvestcov svätého Cyrila a Metoda. Veľké hradisko v Bojnej je v posledných rokoch v centre pozornosti archeologického bádania na Slovensku. Už tretí rok na tomto mieste Archeologický ústav SAV v Nitre uskutočňuje výskum, počas ktorého sa podarilo nájsť a zdokumentovať mimoriadne významné hnutelné pamiatky, keď väčšina z nich patrí do obdobia Nitrianskeho kniežatstva. Ako na vernisáži zdôraznil zástupca riaditeľa archeologického ústavu v Nitre Matej Ruttkay, hradisko Valy spolu s dvorcom v Nitrianskej Blatnici a známym veľmožským sídlom v Ducovom existovalo aj v období Veľkej Moravy a násilne zaniklo počas 9.storočia.

Najdôležitejšími objavmi v Bojnej sú ranokresťanské pamiatky, ako je bronzový zvon a súbor šiestich pozlátených reliéfnych plakiet s fi-

gurálnymi kresťanskými reliéfmi, ktoré pravdepodobne pochádzajú z prenosného dreveného oltára alebo zo skrinky na ostatky či bohoslužobné nádoby. Krátke texty na nich, písané po latincky, sú prvými dokladmi použitia písma u stredo-európskych Slovanov. Plakety boli zrejme pripevnené na skrinke s bohoslužobnými predmetmi alebo na prenosnom oltári. Štyri z nich sú kruhového tvaru, dve majú podobu dvojramenného kríža. Sú na nich znázornené okrídlené postavy a nápisy

v latinke. Nález predstavuje najstarší dôkaz šírenia kresťanstva v rámci národných dejín a prvú stopu súdobého písomného prejavu na našom území. Plakety reštaurovali a analyzovali odborníci v špeciálnych laboratóriách vo Viedni. Ich účtovná hodnota je dva milióny korún, historická hodnota je však nevyčísliteľná.

Ďalším významným nálezom je odlievaný zvon z rovnakého obdobia, ktorý sa zachoval celý a dodnes zvoní. Archeológovia jeho zvuk nahrali v divadelnom štúdiu a návštevníci výstavy si môžu vypočúť rovnaké zvonenie, aké znelo v časoch kniežata Pribinu. Okrem 21,5 centimetra vysokého zachovaného zvonu sa našli aj fragmenty dvoch ďalších zvonov. Nálezy z Bojnej sú unikátmi aj širokom európskom priestore, podobné zvony sa našli v Európe len

pokračovanie na 12. str.

Poklad z Bojnej prepíše učebnice

dokončenie z 11. str.

štyri. Poklad z Bojnej dotvárajú stovky železných hrivien - čiže slovanských predmincových platiel. Našli sa aj kopie, šipy, ostrohy a poľnohospodárske nástroje.

Podľa riaditeľa Ponitrianskeho múzea Antona Števka je tento súbor názvov z Bojnej unikátnym dôkazom

pôsobenia kresťanstva na území Nitrianskeho kniežatstva už v dobe pred pôsobením byzantskej misie Konštantína a Metoda na Veľkej Morave. Výstava objavených a zachránených vzácných exponátov a súčasne vychádzajúca knižná publikácia chcú podniknúť zvýšenie záujmu verejnosti

o najstaršie dejiny našej vlasti a o ďalší archeologický výskum tohto jedinečného pamätníka našich najstarších dejín. Prevratné zistenia o našej národnej histórii, ktoré priniesol poklad z čias Nitrianskeho kniežatstva, možno prinútiť prepísať učebnice dejepisu.

LUDMILA SYNAKOVÁ

Aby sa pojem kniha nestal archaizmom

Čítanie kníh je v dnešnom uponáhlanom svete málo atraktívnym spôsobom, ako tráviť voľný čas. Prednosť dostáva televízia, počítače a internet. Pracovníci Krajskej knižnice Karola Kmetka v Nitre sa už šesť rokov usilujú, aby deti na knihy nezanevrelí. Spôsob, ktorý zvolili je hravý a súťaživý a nesie názov Čítajte s nami. Tohto roku sa do tejto súťaže zapojili žiaci 2. až 4. ročníkov ZŠ. Podľa riaditeľky knižnice Dr. Marty Pernickej, pre deti zapojené do súťaže to znamenalo, že od januára do júna spolu so svojimi triednymi učiteľmi pravidelne navštevovali knižnicu a požičiavali si knihy. Absolvovali aj takzvanú knižničnú a informačnú výchovu, čo znamená, že sa dokážu orientovať v rozľahlých priestoroch knižnice. Propozície súťaže určovali, že v knižnici musia absolvovať aj vyučovacie hodiny doplnené o literatúru na danú tému. Stručne povedané - prešli procesom intenzívnej prípravy čitateľa, získavali

schopnosti a zručnosti vo vyhľadávaní informácií ukrytých v knihách. O konečnom poradí nakoniec rozhodol záverečný test. Zúčastnilo sa na ňom takmer 600 žiakov z 28 tried zo 6 základných škôl z Nitry. V jednotlivých kategóriách najlepšie výsledky dosiahli žiaci zo ZŠ kniežata Pribinu, ZŠ sv. Svorada a Benedikta a zo ZŠ na Benkovej ulici. Odmenou za

dosiahnuté výsledky nemohlo byť nič iné ako opäť knihy. Krajská knižnica ich zakúpila za peniaze, ktoré im poskytlo Mesto Nitra. Pochvala patrí učiteľom Andrejovi Barčákovi zo ZŠ svätého Svorada a Benedikta a učiteľkám zo ZŠ na Benkovej ulici Ivane Urcikánovej a Viere Kološtovej, ktoré láske ku knihe priviedli najviac svojich zrenčov. **(syn)**

Radost z 1. miesta mali aj žiaci 2.A ZŠ kniežata Pribinu, ktorí si pre cenu prišli spolu s triednou učiteľkou Dagmar Halamovou.
Foto: autorka

Horela vatra zvrchovanosti

Dňa 14. júla sa na Zobore - Pyramíde v Nitre rozohorela Vatra zvrchovanosti. Svojou účasťou toto krásne podujatie podporili členovia Slovenského Hnutia Obrody, poslanci NR SR, poslanci Nitrianskeho samosprávneho kraja, ako aj poslanci Mestského zastupiteľstva v Nitre. Na začiatku akcie si účastníci spolu s folklórnym súborom z Čakajoviec zaspievali štátnu hymnu Slovenskej republiky. S príhovorami vystúpili: za LS-HZDS Ján Kovarčík, za Miestny odbor Matice slovenskej v Nitre Ján Petruška, za Slovenské Hnutie Obrody Róbert Švec a s príhovorom vystúpil aj bývalý primátor Nitra Jozef Prokeš.

Róbert Švec vo svojom prejave zdôraznil, že 17. júl patrí medzi významné dátumy v dejinách slovenského národa a Slovenskej republiky. Pripomenul, že úlohou Slovákov je udržať slovenskú štátnosť a strážiť ju ako oko v hlave.

Vatra zvrchovanosti sa rozohorela o 19.00 hodine a slávnostne ju zapálili Ján Kovarčík, Ján Petruška a Jozef Prokeš. Podujatie pokračovalo opekaním špekáčiek, spievaním ľudových piesní a neformálnymi rozhovormi o slávnej histórii nášho národa. Bez 17. júla 1992 by nebol 1. september 1992 - prijatie Ústavy SR a ani 1. január 1993 - vznik Slovenskej republiky.

Všetkým, ktorí prispeli k prijatiu Deklarácie o zvrchovanosti SR, vďaka ktorej vznikla samostatná Slovenská republika, patrí naše uznanie a vďaka. 17. júl 1992 si Nitrania opäť uctili dôstojným podujatím, ktoré symbolizuje snahu, vždy si pripomínať významné sviatky Slovenskej republiky, slovenského národa a všetkých občanov, ktorí považujú Slovensko za svoj domov. /r/

Mišovicove pohľady na Nitru

Nitrianska synagóga sa počas júla stala miestom, kde ste si počas júla mohli pozrieť realistické fotografie Henricha Mišovica (na snímke), ktorý v našom meste (ale aj inde) pôsobí 2,5 roka ako reportážny fotograf tlačovej agentúry. Pri príležitosti Dní Nitranov dostal šancu ako verejnosti predstaviť širokú paletu svojej reportérskej tvorby a to najmä s ohľadom na jeho vnímavé oko reportéra, ktoré postrehne pre bežného človeka prehliadnuteľné udalosti. Rodák z Komárna sa do Nitra presťahoval pred 12 rokmi a dovtedy si ju zamiloval. Fotil už na strednej škole, ale študoval za elektrikára. Podľa neho je pri fotografovaní najťažší fotoaparát, ten jeho váži 10 kg. Podľa situácie a podmienok si k nemu vymieňa 3 objektívy. Identifikujete ho ľahko, chodí obťažkaný brašňou, ktorá ukrýva jeho pracovné prostriedky. V nitrianskej synagóge sa s autor-

skou výstavou predstavil verejnosti po prvýkrát. Po foteaní krutostí vojny netuží, jeho snom je zrealizovať výstavu divadelnej fotografie, ktorej sa v poslednom čase intenzívne venuje.

Text a foto: (syn)

Kvalitná a trvalá propagácia prináša prvé ovocie

Turisti chcú atrakcie!

Návštevnosť Nitry má stúpajúci trend. Prvé štatistické údaje z tohtoročnej letnej sezóny hovoria o náraste návštevníkov. Naše mesto je cieľom výletov pre stále vyšší počet návštevníkov z domova a predovšetkým zo zahraničia. Zásľuhu na tomto trende má kvalitná a trvalá propagácia a prispela k tomu aj účasť na veľtrhoch cestovného ruchu v zahraničí, kde sa Mesto Nitra predstavilo prostredníctvom NISYS-u.

Neoceniteľné služby pre návštevníkov počas celej sezóny poskytuje turistické informačné centrum, ktoré sídli na začiatku pešej zóny. Počas hlavnej turistickej sezóny bolo otvorené každý deň od 8. do 18. h, v sobotu od 9. do 18. h a v nedeľu popoludní. Zahraniční turisti sa dožadujú informácií o najznámejších pamiatkach, ubytovaní a stravovaní. Pýtajú si poradiť pri riešení krízových situácií, čo majú robiť, ak sa stanú terčom zločejov, príp. ak stratia cestovné doklady. V infocentre môžu kúpiť aj darčkové predmety, ako sú pohľadnice, tričká, poháre s logom mesta. Pre lepšiu orientáciu návštevníkov po Nitre im NISYS ponúka mapy mesta, skladačky s ponukou atrakcií a služieb, kalendár podujatí Nitrianskeho kultúrneho leta, či informačné letáky v rôznych jazykoch. V tejto sezóne výrazne dominovali turisti z Českej republiky a z Poľska, ktorí napr. trávili dovolenku v neďalekej Podhájskej a na spestrenie pobytu sa vybrali do nášho mesta. „Česi patria k najnáročnej-

ším turistom. Sú chtvívi poznania a prichádzajú už pripravení, o našom meste a o jeho histórii veľa vedia a všetko chcú vidieť,“ zdôrazňuje vedúca mestského informačného centra Dr. Ivona Fraňová. „Informácie získavajú aj z kvalitnej webovej stránky. U nás zdaroma získajú propagačné materiály, prípadne si zakúpia kvalitnejšie publikácie. Môžu si u nás zapožičať MP3 prehrávače v jazykových mutáciách, ktoré im poslúžia ako sprievodcovia. „Návštevníci oceňujú, že Nitra ponúka pohľad do svojej starobylej minulosti - sami hovoria o fascinujúcom počite, že po hradbách z 9. storočia v podzemí možno chodil aj kráľ Svätopluk a Pribina. Ďalšia zaujímavá expozícia je otvorená vo Vazilovej veži. Hovorí o histórii opevnenia hradu od najstarších čias až po stredovek. Ako konštatuje vedúca NISYS Dr. Ivona Fraňová,

turistické výpravy neobišli Ponitrianske múzeum, kde začiatkom prázdnin inštalovali súbor unikátnych náleзов, dokazujúcich pôsobenie kresťanstva na našom území ešte pred príchodom vierozvestov Cyrila a Metoda. K turistickým atrakciám, ktoré sú cieľom výletov návštevníkov z Izraela, patrí aj židovský cintorín a nedávno

zrekonštruovaná židovská synagóga, ktorá dnes slúži ako výstavná sieň a nachádza sa v nej stála výstava holokaustu.

Atrakciou Svätoplukovho námestia je aj drevená dvojmetrová pohľadnica nitrianskeho Atlasa Corgoňa s výrezom v tvári, ktorý v umeleckej podobizni zostúpil z podhradia, aby zatráktínil pešiu zónu. Darí sa mu to aj s druhou pohľadnicou zobrazujúcou kráľa Svätopluka a jeho troch synov. Od rána od deviatej každú celú hodinu až do večera vyraža turistický vláčik po pešej zóne, posiatej kaviarničkami, cez mestský park, kde je malá ZOO, až na Nitriansky hrad. Turisti si tu počas krátkej prestávky môžu pozrieť zachované opevnenie z čias Veľkej Moravy. V informačnej kancelárii je najčastejšie kladenou otázkou o fungovaní lanovky na Zobor.

V spolupráci s UKF sa preto rozhodli pripraviť prieskum verejnej mienky, ktorého výsledky predložíme kompetentným orgánom. Po jej rekonštrukcii by sa Nitra určite stala lákavejšou turistickou destináciou a návštevníci by tu možno strávili aj viac času, ako len jeden deň. Čo sa týka budúcnosti a ďalšej perspektívy, Dr. Fraňová tvrdí, že ešte stále je čo dohádzať. Je smutné, že ešte veľa inštitúcií trpí na nedostatok kvalitného propagačného materiálu. Aj preto na jeseň pripravujú stretnutie zástupcov múzeí a galérií, ktoré má smerovať k hľadaniu možností ako kumulovať zdroje vedúce ku kvalitnejšej propagácii.

Naším prvoradým cieľom musí byť skvalitnenie komplexnej ponuky služieb, vrátane hustejšej siete verejných WC, ktoré musia mať vyhovujúcu otváraciu dobu.

LUDMILA SYNAKOVÁ

Prví Kuffelová a Hrčka

Divadlo Andreja Bagara sa usiluje o trvalý kontakt s divákmi. Jednou možnosťou, ako pritiahnúť pozornosť divákov je vyhlásenie ankety o najobľúbenejšiu herečku, herca a inscenáciu sezóny. V kategórii herečiek najviac hlasov získala Daniela Kuffelová, druhá bola Eva Pavlíková a tretia Zuzana Moravcová. Z mužov hercov sa najväčšej priazni

teší Juraj Hrčka, druhé miesto patrí Milanovi Ondříkovi a tretie Marcelovi Ochránkovi. Z hostujúcich hercov prvé priečky obsadili Božidara Turzonovová a Leopold Haverl. Najobľúbenejšou inscenáciou uplynulej sezóny je muzikál Adam Šangala. Druhé miesto patrí Testosterónu a tretie 2+2 5.

(sy)

Dovolenka na kúpalisku

Nie každý Nitran má financie na dovolenku pri mori. Ako náhradná forma oddychu sa preto ukazuje návšteva mestského kúpaliska, ktoré za tri roky prešlo rekonštrukciou. Tohto roku kúpalisko otvorili 24. júna a počas mimoriadne horúceho júla zažívalo takmer každý deň návštevnícky boom, keď sa kapacitne napĺňalo viac ako dvomi tisícami kúpaniachtivých návštevníkov. Obluba kúpaliska stúpla po rekonštrukciách, ktorých výsledkom je vynovený detský bazén. Deti sa tak mohli vyšantíť nielen vo vode, ale aj na drevenej plachtnici so šmykačkami a preliezačkami. Spesťrením pre dospelých návštevníkov sú dve ihriská plážového volejbalu. Prínosom pre ekonomiku je aj skutočnosť, že voda tečúca v sprchách sa zo-

hrieva slnečnými kolektormi. Mesto vyčlenilo zo svojho rozpočtu na rekonštrukciu 2,5 milióna korún, ďalších 2,5 milióna poskytla zo svojho rozpočtu Správa športových a rekreačných zariadení.

Vstupné na kúpalisko sa nezvýšilo a bolo rovnaké ako vlani - 45 korún pre dospelých a 25 korún pre deti. Mesto už v minulosti investovalo nemalú čiastku do rekonštrukcie, išlo o sumu 22 miliónov Sk, vďaka ktorej na kúpalisko pribudol dojazdový bazén s toboganom. Denná kapacita kúpaliska predstavuje viac ako 2000 ľudí, čo pre stotisícovú Nitru nie je dostatočné. Naplánované je rozšírenie plochy kúpaliska o priľahlé pozemky smerom k rieke Nitre. Kedy sa tak stane a či sa tak stane, to je hudbou budúcnosti.

(ls)

Zbierka na Štefánika

V meste pod Zoborom nie je veľa sôch, ktorými si Nitrania uctievajú osobnosti dávnej minulosti. Pod hradom nájdete súsošie Cyrila a Metoda, o kúsok nižšie na Pribinovom námestí sa týči socha Pribinu. Miestny odbor Matice slovenskej (MO MS) v Nitre sa rozhodol, že sa pričíní o sochu generála M. R. Štefánika. Na tento účel sa rozhodli vyhlásiť verejnú zbierku. Myšlienka usporiadať verejnú zbierku na vyhotovenie sochy generála Štefánika vznikla na zasadnutiach MO MS a podporili ju aj členovia Klubu filatelistov 5251, ktorý pôsobí pri MS. Riaditeľka Domu MS D. Pechočiaková hovorí, že M. R. Štefánika si ovela viac cenia v zahraničí ako my doma. Jeho sochy stoja aj vo Francúzsku a v talianskom Padove. Starší Nitrania si ešte pamätajú, že 9. mája 1939 bola pred Krajským súdom v Nitre odhalená socha Štefánika. Nitra ju však po vojne vrátila naspäť do Levíc. Istým druhom preukázania úcty tejto osobnosti je pomenovanie jednej z hlavných ulíc podľa jeho mena. Podľa matičiarov by na tejto ulici by mala stáť jeho bronzová socha v životnej veľkosti. Podľa matičiarov by najlepším miestom na umiestnenie sochy bol areál pred mestským úradom. Verejná zbierka na sochu M. R. Štefánika bude uzavretá v auguste budúceho roka. Cieľom vyhlasovateľov je vyzbierať minimálnu sumu osemstotisíc korún. Ak sa im tento cieľ nepodarí splniť, zbierku ešte raz zopakujú. Organizácie aj jednotlivci môžu prispieť na zbierku na účet vo VUB a.s. Nitra, číslo **79834-162/0200**.

Zrekonštruovaná križovatka

Už od leta sme mohli využívať vynovenú križovatku pred OD CENTRO.

Developer, spoločnosť Discovery Group, investoval do opráv okolitých komunikácií a svetelných križovatiek viac ako 60 miliónov korún. Prehľadnú organizáciu dopravy v okolí CENTRO oceňujú nielen domáci, ale aj návštevníci výstavniska Agrokomplex.

Zrekonštruovaná križovatka, ako aj svetelná signalizácia na Triede Andreja Hlinku v smere z Banskej Bystrice, má za sebou zaťažkávajúcu skúšku. Zo smeru od centra mesta pribudla ďalšia svetelná signalizácia, ktorá vodičom uľahčuje odbočovanie priamo na parkovisko na streche CENTRO, kde majú návštevníci k dispozícii až 600 parkovacích miest. Pre bezpečnosť chodcov sú dôležité chodníky vybudované v okolí. Do začiatku výstavy Agrokomplex ukončili aj rekonštrukciu Výstavnej ulice. Ulica, ktorá Nitranom a hlavne obyvateľom sídliska Chrenová, svojim dezolátnym stavom zneprijemňovala ži-

vot, sa tak dočkala nového povrchu po svojej celej dĺžke. A pretože vedie priamo k areálu výstavnisku, bude prínosom nielen pre obyvateľov nitrianskeho sídliska Chrenová, ale i pre návštevníkov výstav. Ukončením prác v tejto frekventovanej časti sa zjednoduší a sprehľadní organizácia dopravy v meste a to nielen pre motoristov.

Zmeny už oceňujú aj cyklisti, ktorých pohyb na bicykli sa stane bezpečnejší. Upravami a rekonštrukciou počas letných mesiacov prechádzajú aj okolité cyklistické trasy, ktoré sú oddelené od cesty ako aj od chodníka pre chodcov. Usporiadanie zastávok MHD zostáva aj po rekonštrukcii nezmenené. Od začiatku výstavby obchodného centra sa opravovali a rozširovali nielen križovatky, svetelné signalizácie, ale aj chodníky pre chodcov a zeleň, ktorá je príjemným spštením okolitého prostredia. Spoločnosť Discovery Group zveľadila okolie obchodného centra.

(Is)

KAM ZA KULTÚROU V NITRE

Múzeá - Výstavy - Veľtrhy - Koncerty - Kluby

Nitrianska galéria, Župné námestie, tel.: 037/6579 641, otvorené denne okrem pondelka od 10.00 do 17.00 h.

Reprezentačné sály: 6.9. Jana Farmannová. Vernisáž o 17.00. Výstava potrvá do 15.10.

Salón: 7.9. VNÚTORNÉ SVETY - Viola Motýľ Pálffy, Slovenka žijúca v Švajčiarsku a USA. Vernisáž o 17.00 h. Výstava potrvá 8.10.

Galéria mladých: Do 3.9. Verona Prekopová - Sochy. Potrvá do 3.9.

14.9. Jarmila Džuppová. Autorská výstava študentky výtvarných intermédií Fakulty umení Košickej technickej univerzity. Potrvá do 5.11.

Výstavná sieň Jána Plesníka (bývalý VÚŽV) 4.10. Milan Marciňa.

SYNAGÓGA - koncertná a výstavná sieň, Ulica pri Synagóge, tel.: 037/6525 320, 0907 790 298

Do 10.9. Juraj Novák: Volanie do neba. Hommage a Luba Lauffová - výstava fotografií.

Stále výstavy: Osudy slovenských židov - celoslovenská expozícia holokaustu.

Grafiky Shraga Weila, nitrianskeho rodáka žijúceho v Izraeli.

Utorok: individuálne vstupy: 15.00, 16.00, 17.00, **streda, štvrtok:** individuálne vstupy: 9.00, 10.00, 15.00, 16.00, 17.00 **so., ne.:** individuálne vstupy: 15.00, 16.00, 17.00. Počas prehladkových dní sú vstupy pre organizované skupiny prostredníctvom NISYSu: v čase od 11.00 do 14.00. NISYS, Štefánikova 1, 949 01 Nitra, infotel: 037/16 186

Ponitrianske múzeum, Štefánikova tr. 1, tel. 037/6510 000, 6514 245

Stále výstavy: Skvosty dávnovkeého Slovenska, Nitriansko v zrkadle dejín, Život v lesných a vodných biotopoch **Do 31.10. Bojná - neznáme centrum Nitrianskeho kniežatstva.** Výstava unikátnych náleзов zo slovanského hradska v Bojnjej.

Do 10.9. Nitra na pohľadniciach a fotografiách. Výstava Ing. Arch. Vladimíra Libanta a Ponitrianskeho múzea v Nitre.

13.9. Tvorba budapeštianskych výtvarníkov, o 16.00 hod. vernisáž. Potrvá do 1.10.

19.9. o 17.00 hod. Laudácia - Teodor Kriška

23.9. (19.00 - 24.00 hod.) Biela noc v múzeu - pri príležitosti Divadelnej Nitry nočné koncerty a prehliadka múzea, vstup voľný

Každý pondelok 14.30 h Klub paličkovanej čipky

Každú párnú nedeľu o 10.00 h stretnutie členov Slovenskej numizmatickej spoločnosti.

Otv.: denne okr. po. od 9.-17.00 h, v so. a ne. od 10.-17.00 h.

ART GALÉRIA, Kupecká 7, č. tel. 037/741 93 60

09.9. o 17.00 (vernissáž) Miloš Karásek: AEROTIKA pre začiatokníkov ale aj pokročilých (sochy). Sprievodná akcia festivalu DN. Potrvá do 6.10.

Otvorené v po - pia od 9.00 do 17.00 h a v so. od 9.00 do 12.00 h.

Malá galéria AKCENT, Kúpeľná 4, č. tel.: 037/651 76 04, otvorené denne od 10. do 19.30 h

Slovenské poľnohospodárske múzeum, Dlhá ul. 94, areál AX, 950 50 Nitra., tel.: 037/65 72 573, 65 72 577

Expozície: *Najstaršie dejiny poľnohospodárstva na Slovensku do konca stredoveku.*

Objekty skanzenu: *málotriedna katolícka škola, pekáreň, mliečnica, mlyny, pálenica, lisovne oleja, čistička osív, voštinársky záboj, včelíny, vinohradnícky dom, salaše a senníky.* Otvorené denne okrem po. od 9.00 do 17.00.

Krajské osvetové stredisko, Fatranská ulica, Nitra, tel.: 037733 59 88,

18. - 29. 9. VÝSTAVA PRÁC DETÍ ZO ŠPECIÁLNEJ ZŠ - AUTISTICKÉ TRIEDY

v prac. dni mimo utorka (9.00 - 16.00)

MISIJNÝ DOM NA KALVÁRII, č. tel.:037/772 21 83 Zo zberateľskej činnosti misionárov. Návštevy hláste vopred.

AGROKOMPLEX - Výstavníctvo, Výstavná 4, tel. č.: 037/ 65 22 989

7.9. - 12.9. AUTOSALÓN 14. medzinárodná výstava osobných, nákladných, úžitkových vozidiel a prísľušenstva / **6.9.** otvorené pre odborníkov a novinárov

22.9. - 24.9. OPTIC 3. medzinárodná výstava očnej optiky a oftalmológie

26.-29.9. LIGNUMEXPO 16. medzinárodný drevársky veľtrh, **LES 9.** medzinárodná lesnícka výstava

KINÁ

Artkino Palace - filmový klub

23. 9. o 13.00 **MÓJ NIKIFOR** (Poľsko, 2004, 97 min.)
 24. 9. o 13.00 **DIETA** (Belgicko, Francúzsko, 2005, 95 min.)
 25. 9. o 13.00 **PROTI MÚRU** (SRN, 2003, 122 min)
 26. 9. o 13.00 **UTÓPIA, NAJVIAC LUDÍ ŽIJE V ČÍNE** (Nórsko, 2002, 82 min)
 27. 9. o 13.00 **3-IRON** (Južná Kórea - Japonsko, 2004, 90')
FESTIVAL DETOM:
 22. 9. o 9.00 **SOL NAD ZLATO** (SR-SRN, 1982, 85 min)
 hraná klasická rozprávka pre deti od 8 rokov
 24. 9. o 15.00 a 26. 9. o 9.00 **HUSIAR MATO** (mad)
 1978, 69 min. kreslená rozprávka
 23. 9. o 13.00 **MOJ NIKIFOR** (Poľsko, 2004, 97 min)
 24. 9. o 13.00 **DIETA** (Belgicko, Franc. 2005, 97 min)
 25. 9. o 13.00 **PROTI MÚRU** (SRN, 2003, 122 min)
 26. 9. o 13.00 **UTÓPIA, NAJVIAC LUDÍ ŽIJE V ČÍNE** (Nórsko, 2002, 82 min)
 27. 9. o 13.00 **3-IRON** (Južn. Kórea - Japonsko, 2004, 90 min)

Divadlo Andreja Bagara Nitra

Svätoplukovo námestie 4, 950 53 Nitra.

Tel.: 037/77 215 77, 77 215 83

- 3.9. (ne) 16.00 **AJ MÚDRY SCHYBÍ**. Verejná TV nahrávka.
 Hostia: Adela Banášová a Martin Pyco Rausch. Štúdio.
 3.9. (ne) 19.30 **AJ MÚDRY SCHYBÍ**. Verejná TV nahrávka.
 Hostia: Stano Dančiak, Boris Farkaš. Štúdio.
 9.9. (so) 18.30 **AGÁTA HLADÁ PRACU**. Štúdio. Hra zo súčasnosti. Príbeh mladej vzdelanej ženy, ktorá si hľadá kúsok šťastia a radosti v spoločnosti. Vstupné: 200 Sk.
 11.9. (po) 18.30 **TESTOSTERÓN**. Štúdio. Komédia o tom, čo si muži myslia o ženách. Výlučne pánska spoločnosť na nezvyčajnej svadobnej oslave. Vstupné 230 Sk.
 13.9. (str) 18.30 **ADAM ŠANGALA**. Veľká sála. Pôvodný slovenský muzikál na námety románu J.N. Jégého v réžii J. Bednárika. Vstupné: 350, 250, 200 Sk.
 14.9. (štv) 18.30 **ADAM ŠANGALA**. Veľká sála.
 16.9. (so) 18.30 **2+2-5** Veľká sála. Volné pokračovanie úspešnej komédie 1+1 3 o nepolepšiteľnom záleťníkovi a jeho starostiach s rozrastajúcou rodinou.
 18.9. (po) 18.30 **I ako Ina**. Štúdio. Hra o životnom pociete dnešných tridsiatnikov. Životný štýl doby a v ňom plávajúca individualita. Vstupné 100 Sk.
 29.9. (pia) 18.30 **BÚRLIVÉ VÝSINY**. Veľká sála. Vstupné 200 Sk.
 29.9. (pi) 16.00 **AJ MÚDRY SCHYBÍ**. Štúdio.

29.9. (pi) 19.30 **AJ MÚDRY SCHYBÍ**. Štúdio.

30.9. (so) 18.30 **OBRAZKÁRI**. Štúdio. Hra o švédskej spisovateľke Selme Lagerlofovej, ale aj o tajomstve filmovej a literárnej tvorby. Vstupné 100 Sk.

Divadelná Nitra

Medzinárodný festival

- (pi) 22.9. 18.30 - 21.00 DAB - Veľká scéna, **Woyzeck**.
 Autor: Georg Büchner, Teatr im. Wojciecha Bogusławskiego, Kalisz, Poľsko
 (so) 23. 9., 18.30 - 20.15, 21.30 - 23.15 DAB - Veľká scéna. **Penthesilea**. Autor: Heinrich von Kleist. Nemzeti Színház, Budapešť, Maďarsko. Réžia: *Sándor Zsóteri*
 (so) 23.9. 18.30 - 20.40 a (ne) 24. 9., 22.00 - 00.10 Synagoga:
Pred odchodom na odpočinok. Autor: Thomas Bernhard. Divadlo Astorka - Korzo '90, Bratislava, Slovensko. Réžia: *Juraj Nvota*
 (so) 23. 9., 21.30 - 00.15, (ne) 24. 9., 15.30 - 18.15 Staré divadlo - Tatra. **Revizor**. Autor: Nikolaj Vasilievič Gogol. Kolada-Teatr, Jekaterinburg, Rusko. Réžia: *Nikolaj Kolada*
 (ne) 24. 9., 16.00 - 17.40, 22.00 - 23.40 Divadlo Andreja Bagara - Štúdio **Soňa** Autor: Tatiana Tolstaja. Jaunais Rigas teatris, Riga, Lotyšsko. Réžia: *Alvis Hermanis*
 (ne) 24. 9., 19.00 - 20.50 Divadlo A. Bagara - Veľká scéna **Platforma**. Autor: Michel Houellebecq. NTGent, Gent, Belgicko. Réžia: *Johan Simons*.
 (po) 25. 9., 18.30 - 21.30 Divadlo Andreja Bagara - Veľká scéna **Richard III**. Autor: William Shakespeare Národné divadlo, Praha, Česká republika. Réžia: *Michal Dočkal*
 (po) 25. 9., 22.30 - 23.30, (str) 27.9. o 17.00 - 18.00 Divadlo A. Bagara - Štúdio Produkt. Autor: Mark Ravenhill Paines Plough, Londýn, Veľká Británia. Réžia: *Lucy Morrison*
 (ut) 26. 9., 16.00 - 17.30 Divadlo A. Bagara - Štúdio **Tvar vecí** Autor: Neil LaBute. Divadlo A. Bagara, Nitra, Slovensko. Réžia: *Roman Oleksák, Maja Hriešik*
 (ut) 26. 9. o 16.00 - 17.00, (str) 27.9. o 16.00 - 17.00 Staré divadlo - Tatra. **Swap. SWAP-Project, Porto, Portugalsko**. Autori, choreografia, software, zvuk a interaktívne vizuálne umenie: Jo o Costa, Rudolfo Quintas, Tiago Dionísio.
 (ut) 26.9., 19.00 - 20.00 Divadlo A. Bagara - Veľká scéna. **Môj život**. Autor: Emma Dante. Sud Costa Occidentale, Palermo, Taliansko. Réžia: *Emma Dante*
 (ut) 26.9., 21.30 - 22.45 Aero Slovakia, Letisko Nitra - Janíkovce, bus: 21.00 - DAB. **Útecha poľnej cesty** do-

kumentácia o brnenskom pochode 30. 5. 1945. Autori: Rainald Goetz, Martin Heidegger, dokumentácia o brnenskom pochode 30. 5. 1945. *Réžia: Miroslav Bambušek*

(str) 27. 9., 18.30 - 21.40 Divadlo A. Bagara - Veľká scéna. **Ivanov.** Autor: Anton Pavlovič Čechov. Slovenské komorné divadlo, Martin, Slovensko. *Réžia: Roman Polák*
(so) 23. 9. (str) 27. 9. 14.00 - 22.00, 15 min./osoba. Divadlo A. Bagara - zákulisie. **Krabica s otvormi.** deppblue, Nórsko. Autor, choreografia, video a performance: Heine Rosdal Avdal.

Synagóga - podujatia

23. 9. (so) 18.30 - 20.40, 24. 9. (ne) 22.00 - 00.10
Divadlo Astorka - Korzo 90, Bratislava: Pred odchodom na odpočink

Autor: Thomas Bernhard, réžia: Juraj Nvota. V divadelnom predstavení predvádza herecká trojica - Zita Furková, Zuzana Krónerová a Peter Šimun - vynikajúci koncert na rôzne témy: od núteného spolužitia starých súrodencov cez zvrátený vzťah muža a ženy až po obraz fašizoidnej xenofóbie, prežívajúcej dnes a v nás. Absolútna koncentrácia hercov a ich pokora pred výpovedou hry znásobujú účinok, ku ktorému iste prispieje kontrast v podobe hracieho miesta - nitrianskej Synagógy. Predpredaj vstupeniek: pokladnica Divadla A. Bagara a na od 28. 8. 2006

25. 9. (po) 9.00 - 10.00

Združenie rozhlasových tvorcov. Medený drak. Réžia: Jana Strnisková. Rozhlasová adaptácia rozprávky Sorena Jessena. Poetický príbeh s andersenovskou inšpiráciou predstavuje nielen kvalitnú, originálnu a v našom kontexte neznámu literárnu predlohu súčasného severského autora, ale aj atraktívnu akustickú realizáciu s bohatým hudobným plánom.

organizovaný vstup pre žiakov 1. stupňa základných škôl, kontakt: 037/ 65 24 870, 0905 55 44 75,

25. 9. (po) 12.00 - 13.20

Združenie rozhlasových tvorcov: Albatros.

Rozhlasová adaptácia divadelnej hry mladého francúzskeho dramatika Fabricea Melquiota. Dojímavý, tragický príbeh malého Gašpara a jeho priateľky Bube, s ktorými sa stretávajú ľudia žijúci na okraji spoločnosti i reality, aby nám otvorili oči v poznaní, že tento svet môže zachrániť iba láska. Organiz. vstup pre študentov stredných a vysokých škôl, kontakt: 037/ 65 24 870, 0905 55 44 75,

25. 9. (po) 17.00 - 18.00

Experimentálne štúdio SR: Audiovizuálna kompozícia. Hudobné kompozície reprodukovanych nahrávok s prítomnými interpretmi a počítačovou animáciou. Vstup voľný.

26. 9. (ut) 9.30 - 10.15

Súkromná základná umelecká škola Tralaškola: **Hudba**

svojej doby Autorky: Alica Rétiová, Kamila Ševellová, Eva Eliášová. Prechádzka hudobnou históriou. Stručný exkurz do dejín hudby zasadený do rámca svojej doby a spoločnosti. Živá hudobná produkcia ozvláštnená tancom a divadelnou akciou historických postáv. Organ. vstup pre žiakov základných škôl, kontakt: 037/ 65 24 870, 0905 55 44 75,

26. 9. /ut/ 22.00 - 00.15

Divadelné spoločenstvo Le Mon: Ester. Biblický príbeh Ester o láske, osude, strachu, nenávisti, moci, ľudskej zlobe, ale aj o pravde a odpustení. Inscenácia je inšpirovaná židovskými zvykmi, tradíciami, kultúrou, spevmi a tancami, zároveň ponúka tradície a rituály Perzskej ríše, tajomstvá perzského háremu, čaro brušných tanečnic a omamné vône orientu. Predpredaj vstupeniek: NISYS, tel.: 037 / 16 186, 0903 401 207,

28. 9. /štvrtok 10.00 29. september / piatok 10.00 a 19.00

Divadelné spoločenstvo Le Mon: **ESTER.** Vstupné: 100,- Sk, predpredaj vstupeniek na t.č.: 037/ 7721580, 0903 401 207

28.9. /štv/ 18.00

Mladí nitrianski filantropi - prezentácia podporených projektov.

Usporiadateľ: Nitrianska komunitná nadácia v spolupráci s Mestom Nitra. Vstup na pozvánky.

Staré divadlo

8.9. o 9.30 Havran z kameňa. Klub Tatra.

8.9. o 9.30 Zvonček a Bambulka Veľká sála.

11.9. o 19.30 Mafiánske historky. Veľká sála.

12. 9. o 10.00 Havran z kameňa. SDvN na zázazde Bábkarská Bystrica 2006.

13.9. o 9.30 Havran z kameňa. Klub Tatra.

13.9. o 9.30 Zvonček a Bambulka. Veľká sála.

14.9. o 9.30 Havran z kameňa. Klub Tatra.

14.9. o 9.30 Zvonček a Bambulka. Veľká sála.

17.9. o 15.00 Havran z kameňa. Klub Tatra.

18., 19., 20., 21.9. o 9.30 Budkáčik a Dubkáčik. Klub Tatra.

23.9. o 21.30 Revízor, Kolada-Teatr, Jekaterinburg, Rusko, Klub Tatra.

23.9. o 10.00 OFF Program - Otvorené festivalové fórum, navždy mladý. Veľká sála.

23.9. o 16.00 Malka, Divadelný súbor COMMEDIA, Poprad. Veľká sála.

24.9. o 15.30 Revízor, Kolada-Teatr, Jekaterinburg, Rusko, Klub Tatra.

24., 25.9. o 10.00 OFF - Program, Otvorené festivalové fórum, navždy mladý. Veľká sála.

25.9. o 9.30 Hranica, Divadelný súbor Rámus Vinodol pri ZUŠ J. Rosinského. Klub Tatra.

26.9. o 16.00 SWAP, Porto, Portugalsko. Klub Tatra.

26.9. o 10.00 OFF - Program, Otvorené festivalové fó-

rum, navždy mladý. Veľká sála.

27.9. o 16.00 **SWAP**, Porto, Portugalsko. Klub Tatra.

29.9. o 9.30 **Budkáčik a Dubkáčik**, Klub Tatra.

30.9. o 19.30 **Mafiánske historky**. Veľká sála.

Klokočinský jarmok

Mikovíniho ulica - sídlisko Klokočina

1. septembra – piatok

15.00 Jarmok s bohatou ponukou tovaru, tradičných jedál, nápojov, burčiaku, prezentácia ľudových remesiel a tradičnej výroby vína

17.00 Slávnostné otvorenie (DH Veselanka a Akadémia mažoretiek z Hlohovca - skupina Celebrate&Magic Star)

18.30 Vyhodnotenie ankety ku Dňu ústavy

19.00 zabávame sa s HS BRILAX a I. „Tuli“ Vojtekom

2. septembra – sobota

10.00 Prijemná nálada s harmonikármí

13.00 Rozprávka o kozliatkach s Divadielkom Svetielkom Duo Manti Nelly - „Šašoviny“ pre deti i dospelých Cirkus Obludárium - chodúlová show

14.00 VMČ detom - kreslenie, beh, bedmintonová show, preťahovanie lanom

Umenie lovu s cvičenými lietajúcimi dravcami

Ovocná bomba a lá Klokočina, detský folklórny súbor LIRA/Chorvátsko

prekvapenie z oblakov - zoskoky parašutistov Slovenského národného aeroklubu gen. M. R. Štefánika Nitra - Janíkovce

17.00 Na kolesách proti rakovine so zlosovaním účastníkov „o kolieska“, ktoré potešia o 17.15 h (15.30 - 16.30 registrácia

spieva Kristína Karabinošová

jazda Nitrianskym expresom

18.00 Ako správne pripraviť slíže s Divadlom Andreja Bagara

Eva Pavlíková, Gabriela Dolná, Eva Večerová

19.00 Klokočinský guláš a pivné súťaže s Velkopopovickým kozlom

Hudobná skupina SALCO

20.00 Pozdrav z Orientu a ohňová show - skupina orientálnych tancov DŽAMAL

21.00 Klokočinská tancovačka - DJ Mrázik, Janisa band

3. septembra – nedeľa

10.00-15.00 Súťaž v zbere PET fľaš s firmou Nitrianske komunálne služby s.r.o.

súťaž o najatraktívnejšieho strašiaka z tekvice, vyhodnotenie o 16.00 h

skúška zručnosti a odvahy na lezeckej stene spoločnosti COVER Trenčín, s.r.o.

10.00 Rendezvous s harmonikou

Klokočina ranč

13.00 Kovbojská show, indiánska osada, skautské hry, lukostrelba, jazda na koni....

KUKUricaklokoČINA

13.45 Country skupina Kitchen grass - pozvánka na country tancovačku

HS Country Limit Club a tanečný súbor Maryland

16.30 Allan Mikušek so skupinou AM Band

18.00 Lubo Virág a Diabolské husle Jána Berkyho-Mrenica.

Na návštevníkov čaká lunapark, bunge trampolína, nafukovacie atrakcie, autička a dobrá nálada.

Milénium sídelnej kapituly

17.9. - 24.9. Milénium Nitrianskej sídelnej kapituly

Týždeň podujatí zameraných na 1000 rokov prvej písomnej zmienky o Nitrianskej sídelnej kapitule.

Burza starožitností

16.9. Burza starožitností a zberateľských predmetov SOU stavebné, nábrežie mládeže.

Koncerty

7.9. o 19.00 **Roomster tour** - Desmond, IMT SMILE, Samuel Tomeček a Free Inna Cage a Adam Ďurica. Zimný štadión Nitra. Cena vstupeniek: 199 Sk (státie), 249 Sk (sedenie).

2.9. (so) 18.00 **Hoj vlast' moja**. Benefičný koncert. Pavilón V výstaviska Agrokomplex.

AMFITEÁTER

16.9. o 14.30 na amfiteátri **PODZOBORSKÉ VINOBRANIE**. Nitrianska kráľovská vína cesta - stretnutie vinárov a priaznivcov vína, kde zaznejú ľudové tóny zo všetkých kútov Slovenska spojené s ochutnávkou vín a jeho predajom, o 20.00 hod Muzikál Malované na skle. Vstupné 200,- Sk.

DK ORBIS

8.9. o 19.00 hod **S.O.S Tour SOS** na cestách po Slovensku. Vstupné v predpredaji: 250,- Sk, priamo pred predstavením : 300,- Sk

11.9. o 19.30 hod **MAFIÁNSKE HISTORIKY. Kultová divadelná hra divadla GUnaGU**. Rezervácia vstupeniek (250,- Sk) cez sms na 0903 451 866, 0905 708 288 alebo e-mail: kzabranska@stonline.sk

ZUŠ J. Rosinského

18.9. Kostol Ducha svätého (evanjelický kostol) - 5. výročie založenia detského speváckeho zboru DZS Dúha.

Tralaškola

Ďurkovej 18. info: tralaskola@tralaskola.sk, tel: 037/ 65 10 143.

3.9. o 15.00 **Už je to tu!** Privítanie nového školského roku za účasti žiakov a učiteľov školy a ich hostí.

Konferencia

30.8.-2.9. MOTIVÁCIA PRE NEMČINU. VIII.
Medzinárodná konferencia. Spoločnosti učiteľov nemčiny a germanistov Slovenska v Nitre.

Pastoračné centrum sv. Rodiny

Cirkevné centrum voľného času, Hviezdoslavova 7, 037/ 77 31 946

1.9. Deň otvorených dverí.

Krajské osvetové stredisko v Nitre

Fatranská 3, 949 01 Nitra 037 653 15 45, 733 59 88
PODUJATIA

6. 9. o 17.00 KLUB grafológie stretnutie členov klubu grafológie, rozširovanie vedomostí z grafologických systémov a ich použitie pri rozbere rukopisu a zostavovaní povahopisu

7. 9. o 17.00 FOTOKLUB pravidelné stretnutie neprofesionálnych fotografov z Nitry a okolia.

12. 9. o 16.00 - 17.00 ZÁPIS DO KLUBU JOGY

skupinové cvičenia zamerané na posilňovanie svalov a kĺbov, zlepšenie telesnej kondície, odbúranie stresu a nácvik správneho dýchania, určené pre všetky vekové kategórie

12. 9. o 17.30 - 18.00 ZÁPIS DO ŠACHOVÉHO KLUBU pravidelné stretnutia priateľov šachu pod vedením odborného lektora, vhodné pre všetky vekové kategórie

13. 9. o 16.30 CENTRUM ZDRAVIA

zápis nových záujemcov o klubové stretnutia týkajúce sa zdravého životného štýlu a využitia liečivých rastlín

18. 9. o 17.00 ZÁPIS DO KURZU ORIENTÁLNEHO TANCA kurz pod vedením odbornej lektorky poskytuje postupné uvoľnenie celého tela, zmiernenie bolesti hlavy, kĺbov, chrbtice, trávajiacich ťažkostí, stimuluje krvný obeh, pomáha pri zbavovaní sa depresie, je zdrojom dobrej nálady - vhodný pre všetky vekové kategórie

20. 9. o 17.00 KLUB grafológie. Stretnutie členov klubu grafológie, rozširovanie vedomostí z grafologických systémov a ich použitie pri rozbere rukopisu a zostavovaní povahopisu.

SPRIEVODNÝ PROGRAM DIVADELNEJ NITRY 2006

22. 9. o 9.00 OBLIEKAME BÁBKY - tvorivá výtvarná dielňa pre deti MŠ, zhotovovanie rôznych divadelných bábok

o 11.00 **MLADÝ NÁVRHÁR** - tvorivá výtvarná dielňa pre žiakov 2. stupňa ZŠ.

25. 9. o 10.00 DIVADELNÉ MASKY - tvorivá výtvarná dielňa pre žiakov 1. stupňa ZŠ.

26. 9. ŠANTÍME NA JAVISKU - deň plný ukážok detskej fantázie, hravosti, dramatickej hry, improvizácie a divadla poézie, s možnosťou porozprávať sa s tvorcami a účinkujúcimi jednotlivých predstavení.

Program:

8. 30 DDS Rámus BALADY.

10. 00 DRK Modré traky - PUKANCE a ZMRZLINA

13. 00 DDS Modré traky - PRÍBEH STRATENÉHO KLAUNA

27. 9. o 9.30 CENTRUM ZDRAVIA

Téma: Vyskyt liečivých rastlín v okolí Nitry - lektor: Gabriel Špitalský

27. 9. o 14.00 DIELNE LUDOVÝCH REMESIEL, spracovanie jesenného prírodného materiálu - kukuričné šúpolie, výroba postavičiek, určené pre žiakov ZŠ. **každý utorok o 8.30, 16.00 a 17.30 KLUB JOGY** skupinové cvičenia zamerané na posilňovanie svalov a kĺbov, zlepšenie telesnej kondície, odbúranie stresu a nácvik správneho dýchania, určené pre všetky vekové kategórie.

utorky o 10.30 RELAXAČNÉ CVIČENIA

cvičenia zamerané na osvojenie si techniky cvičenia s príhľadom na druh a rozsah zdravotného postihnutia.

utorky o 17.30 ŠACHOVÝ KLUB

pravidelné stretnutia priateľov šachu pod vedením odborného lektora, vhodné pre všetky vekové kategórie

stredy o 16.00 KLUB JOGY

skupinové cvičenia s prvkami jogy pre osoby so zdravotnými problémami (cukrovka a pod.)

ORGANIZUJEME REKVALIFIKAČNÉ KURZY:

sprievodca cestovného ruchu * OPERÁTOR SKLADOV * kuchár * čašník * OPATROVATELSTVO * KUCHÁR-ČAŠNÍK * PREDAVAC. Úspešní absolventi dostanú Osvedčenie o získanom vzdelaní s celoštátnou platnosťou na základe kreditu vydaného našej inštitúcií Ministerstvom školstva Slovenskej republiky. Pri dostatočnom počte záujemcov organizujeme kurzy v ktoromkoľvek meste SR

Krajské osvetové stredisko v Nitre je spoluorganizátor:

16. 9. o 14.30 Podzoborské vinobranie

16. - 17. 9. Mojmirovské vinobranie

23. - 24. 9. Čajkovské vinobranie

Pripravujeme:

KURZ PALIČKOVANIA pre začiatočníkov a pokročilých

Info: (037) 733 59 88, 0911 540 023

Literárny klub J. Jesenského

12. 9. o 17.00 Autorský večer so spisovateľom Michalom Hvoreckým. Autora predstaví Igor Hochel. V kaviarni DAB.

Materské centrum Klokanček

CVČ Na Hôrke (sídliisko Klokočina), tel.: 0908/ 602 958, 0908 575 784

Pondelok: 9.00 -10.00 Aerobik a fit lopty,

10.00 - 11.00 Diskusné kluby na určité témy,

11.00 - 11.45 Aerobik,

14.00 - 18.00 Integrovaná výtvarná dielňa,

17.00 - 18.00 Taliančina pre začiatočníkov.

Utorok: 9.30 - 11.30 Výtvarná dielňa pre mamičky s deťmi
10.00 - 10.30 Cvičenie s gymnas. loptami pre deti (1-2 roky),

10.30-11.00 pre deti (2 do 4 roky),

16.-18.00 Koráľkovanie

16.-17.00 Brušné tance (3-mesačný kurz)

Streda: 10.00 - 11.00 Angličtina (pokročilí),

11.00 - 11.45 Joga

16.00 - 18.00 Environmentálny krúžok (6-12 r.)

17.45-18.45 Aerobik

Štvrtok: 10.00 - 11.00 Divadielko alebo spievanie s gitarou pre najmenších,
14.00 - 19.00 Príprava na II. ročník - CVC hľadá superstar

16.00 - 18.00 Dramatický krúžok pre deti a mládež.

Piatok: 9.30 - 11.30 Výtvarné kúzie

15.00 - 18.00 Nemčina pre deti (8-12 r.)

Príležitostné akcie

2.9. (13.00- 14.00) Rozprávka O kozliatkach (Na Klokočinskom jarmoku)

4.9. (10.-11.00) Ako chceme vychovávať svoje deti (5.)

diskusia)

14.9. Exkurzia do Botanickej záhrady

18.9. 10.-11.00 Ako chceme vychovávať svoje deti (6.)
diskusia

Nitrianska hviezdáreň

7. 9. o 17.00 h Zasadnutie Astronomickej rady

o 18.00 h Astronomická poradňa

7. 9. od 20.05 h do 21.38 h Čiastočné zatmenie Mesiaca
(pozorovanie pre verejnosť)

- Každý utorok a štvrtok o 9.00, 10.30, 13.00 h E x k u r z i e do astronomickej pozorovateľne pre skupiny zo škôl. Návštevy treba vopred dohodnúť na č. t.: 037/653 74 49 (aj odkazovač).

Výstava

MED-ART, Hornočermánska 4, NITRA

Do **30.10.** Miriam Podbehlá: Malovanie na hodvábe.

KNÍŽNICE V NITRE

Krajská knižnica Karola Kmeťka

Fraňa Mojtú 18, tel. 741 91 62: po.: 8.00 - 18.00 h., ut.: 9.00 - 18.00 h., st. - pia.: 8.00 - 18.00 h.

Klokočina - Jurkovičova ul., tel. 651 98 61: po. - pia.: 8.30 - 18.00 h.

Bibliograficko-informačné oddelenie, Samova 1, tel. 651 98 87: po. - pia.: 8.30 - 15.30 h.

Okrem odbornej a krásnej literatúry pre dospelých a deti knižnica ponúka špeciálne dokumenty (gramoflatne, mg kazety, videokazety, CD platne, CD ROM, DVD a patentové spisy), takmer 400 titulov periodík, zvukové knihy pre nevidiacich a slabozrakých a na Samovej ul. regionálnu literatúru.

Záujemcom o výhodnú kúpu starších titulov kníh a časopisov knižnica ponúka možnosť zakúpiť knihy za jednotnú cenu 20,- Sk a staršie čísla časopisov po 10,- Sk za 1 kus.

V ponuke knižnice sú i výchovno-vzdelávacie podujatia pripravujúce čitateľa na prácu s knihou. Organizujú ich pracovníčky knižnice na Ul. Fraňa Mojtú i v pobočke na Klokočine. Na začiatku nového školského roka plánuje knižnica väčšiu pozornosť venovať žiakom prvých ročníkov. V ponuke knižnice budú opäť podujatia pre organizované návštevy pre skupiny zo škôl. V septembri sa v rámci medzinárodného festivalu Divadelná Nitra uskutoční spoločné čítanie detí na vybranú tému s názvom Tisíce lupienkov básní. Detské stretnutia s muzikálovými rozprávkami a iné. V prípade záujmu sa treba informovať osobne alebo telefonicky..

Slovenská poľnohospodárska knižnica pri SPU

Štúrova 51 (na kruhovom objazde pri hypermarkete)

Verejná vedecká knižnica špecializovaná na poľnohospodárstvo a príbuzné oblasti. Čitatelia majú k dispozícii elektronický katalóg, elektronické plnotextové dokumenty, internet a široký okruh informačných služieb.

podárstvo a príbuzné oblasti. Čitatelia majú k dispozícii elektronický katalóg, elektronické plnotextové dokumenty, internet a široký okruh informačných služieb.

Otváracie hodiny: po. - štv.: 8.00 - 18.00 h, pia: 8.00 - 17.00 h, tel. 6517 743, e-mail: slpk@uniag.sk.

Univerzitná knižnica UKF

Javorová 12, 949 74 Nitra, tel., fax: 037/73369 77, www.lib.ukf.sk. Knižnica UKF získava, spracováva a sprístupňuje študijnú literatúru vedeckého a učebnicového charakteru pre vedecko-pedagogických, vedeckých pracovníkov, zamestnancov univerzity, študentov všetkých foriem štúdia, ale aj pre širokú verejnosť.

Medziknižničnou výpožičnou službou sprostredkúva literatúru z iných knižnic a informačných stredísk a zabezpečuje aj medzinárodnú medziknižničnú výpožičnú službu. Výpož. odd. UKF - bibliografia, bud. UKF Javorová ul. 12.: po-pi: 10.00 - 16.00 h, so: 8.00 - 13.00 h, študovňa UKF Javorová: po-pi 8.00 -18.00, so 8.00 -13.00, študovňa ŠD Zobor: po-pi 8.00 - 20.00 h, študovňa FF Hodžova: po-pi 8.00-20.00 h, so 10.00 - 15.00 h, študovňa FSV Kraskova: po-pi 8.00.-16.00 h,

Knižnica Agroinštitútu

Akademická ulica 4. tel. č.037/ 653 4851-2, kl. 211

Výpožičné dni: po - pi: 9. 00 - 15.00 h - špecializovaná knižnica v oblasti ekonomiky, manažmentu a psychológie, prístupná pre verejnosť. Pre štúdium umenovednej literatúry je k dispozícii aj umenovedná knižnica so študovňou s výtvarným zameraním a možnosťou prezen-tačného štúdia i absenčných výpožičiek. Čítať. poplatok na jeden kal. rok 40 Sk. Výpož. dni: str., štv.: 9.00-12.00/13.00-16.00 Tel.: 65 79 641

NISYS

Mestské informačné stredisko, Štefánikova 1, Nitra
INFOTEL.: 0042137/161 86, č. tel. 037/741 09 06, fax:
741 09 07, e-mail: info@nitra.sk, www.nitra.sk.
poskytuje:

- informácie o podnikoch a firmách v meste Nitra, o kultúrnych podujatiach, o športe a relaxe, o službách všetkého druhu, o pamätihodnostiach a zaujímavostiach,
- zabezpečuje predaj máp, predaj publikácií o Nitre a Slovensku, predaj kultúrno-spoločenského mesačníka NITRA, predaj spomienkových a darčkových predmetov, predaj pohľadníc...
- vykonáva ubytovací servis, faxové a kopirovacie služby, vylepovanie plagátov

BOHOSLUŽBY V NITRE

Rímskokatolícke bohoslužby:

Katedrálny chrám - bazilika sv. Emeráma, Nitriansky hrad: po. - so. 7.30; ne. - 7.00, 9.00 h

Kostol sv. Ladislava - piaristi: po. - so. 7.00, 12.15pp a 18.00; ne. 7.00, 8.30, 10.00, 11.15-detom, 18.00 h

Kostol Navštívenia Panny Márie na Farskej ulici, Kláštor: po. - so. 6.00, 7.00, 16.15; ne. 6.00, 7.30, 9.00, 10.30 detská a 16.15 h

Kostol sv. Petra a Pavla, františkáni: po - so. 6.30, 18.30 h; ne. 7.00, 8.30, 10.00, 11.15 v maďarskej reči, 18.30

Kostol Nanebovzatia Panny Márie, Kalvária: po - so. 6.30 h a 19.00; ne. 7.00, 9.00, 10.30 d

Kaplnka v nemocnici: po. - pia. o 15.30 h; ne o 10.30

Kostol sv. Gorazda, Klokočina: po. - pia. 6.30 h a 18.00 h ne. 6.30, 8.00, 9.30, 11.15 a 18.00 h

Kostol sv. Martina, Chrenová: po. - so. 6.30, 17.30; ne. 6.30, 8.00, 9.30 detská, 11.00 a 17.30 h

Kostol sv. Urbana, Čermán: po. - pi. 18.00; ne 8.00 a 10.00 h

Kostol sv. Františka Xaverského, Dražovce: št. a so.: 7.00; denne o 18.00; ne. 8.00 a 10.00 h

Kostol Janikovce: ne 7.30, 11.00, po-pi. 18.00

Kostol - Nar. Panny, Márie Horné Krškany: pi. 17.00; ne 9.00 h

Kostol sv. Ondreja, Dolné Krškany: po-ut 17.30, str 7.00, štv 17.30, pi 18.00, so 7.00, ne 7.30, 10.30 h

Kostol Všetkých svätých, Kynek: ut. št. 18.00; ne. 9.15 h

Kostol sv. Cyrila a Metoda, Mlynáre: po., str., pi. o 18.00; ne. 8.00, 10.30 h

Kostol Nanebovzatia Panny Márie, Párovské Háje: ne 11.00 h, str. 18.00 h, v každý prvý pia. v mesiaci 19.00 h

Kaplnka sv. Vincenta, Šindolka (Marianum): po. - so. 6.25; ne. 9.00 h

Mestský kúpeľ

PLAVÁREŇ Mestského kúpeľa, Kúpeľná 4, č. t.037/651 74 81, 741 30 75.

Mestský kúpeľ (plaváreň aj sauna) je od 14. augusta do 4. septembra 2006 zatvorený, z dôvodu údržby a rekonštrukcie.

SAUNA - VIRIVKA: muži v ut. a vo št. od 11.00 do 20.00 h a v sobotu od 11.00 do 15.00 h, ženy v stredu a v pia. od 11.00 do 20.00 h a v sobotu od 15.00 do 19.00 h.

OPALOVACIE ŠTÚDIO AKCENT - Kúpeľná 4, č. t.:037/651 76 04, otv. denne od 10.00 do 19.30 h - spojené s výstavou výtvarných prác v Malej galérii.

Informačné centrum mladých

CVČ Na Hörke, tel.: 037/6504 018, www.icm.sk
Po. 13 - 17 h, ut., pia 10 - 14 h, st.-št. 13 - 17 h.

Kostol sv. Imricha, Štítáre: st. 19.30 h, ne. 9.00 h alebo 10.30 h podľa vyhlásenia

Kostol sv. Urbana, Zobor: s.p. 16.30; ne. 8.00, 11.15 h

Kaplnka sv. Svorada, LÚ Zobor: str. 15.45; ne 11.00 h

Starokatolícka cirkev na Slovensku

V nedeľu a v prikázané sviatky o 9.00 h v **kaplnke sv. Gorazda na Chrenovskej č. 15.**

Gréckokatolícke bohoslužby:

Párovce - Kostol sv. Štefana, - iba v nedeľu o 10.00 h.

Cirkev adventistov siedmeho dňa

Bohoslužby v každú sobotu o 9.45 h v modlitebni za **kostolom na Ulici Fraňa Mojtu č. 10.** www.casd.sk

Cirkev bratská

V nedeľu o 17.00 h v **Kostole Ducha Svätého na Ul. A. Sládkoviča.**

Evanjelické bohoslužby

Ul. Andreja Sládkoviča č. 12 - **Evanjelický kostol Ducha Svätého:** V nedeľu o 10.00 h s detskými službami Božími a vo št. o 18.00 h. V ut. o 19.00 h - biblická hodina pre staršiu mládež, v pia. o 17.00 h pre dorast.

Reformovaná kresťanská cirkev

V nedeľu o 8.30 h v modlitebni za starým kalvínskym kostolom na Ulici Fraňa Mojtu.

Kresťanský zbor

Podzámska ul. 17, Nitra, uto. 18.30, ne. 9.30, 16.00

Jubilanti v roku 2006

V septembri si životné jubileum pripomínajú títo občania mesta Nitry:

75 rokov: Emil Adamík, Rozália

Arpášová, Mária Bérešová, Barbora Bilíková, Doc. Ing. Július Bíly, Katarína Blažová, Karol Brat, Anna Čančová, Ing. Viliam Čierny, Ing. Milan Demo, CSc., Margita Duchoňová, Marie Ďurčová, Marína Gallová, Filip Gendiar, Ing. Vendelín Greša, Jozef Grman, Mária Hlavinová, Klementína Horvátová, Lýdia Hrabková, Edita Ikrényiová, Ing. Jaroslav Jambor, Jozefína Jančovičová, Mária Olga Judy, Kvetoslava Karhanová, Valéria Karliková, Valéria Kiačková, Anna Kílianová, Juraj Komora, Vojtech Kozár, Václav Krišák, Július Kučerka, Július Kuna, Viliam Lohyňa, Šimon Malý, Anna Mandáková, Ing. Michal Marko, Marta Matúšková, Edita Mihályová, Edita Molnárová, Helena Nováková, Jozef Orel, Anna Račeková, Jozef Ravinger, Irena Šobčáková, Ing. Marián Staník, Emília Šimunová, Anton Šípoš, Pavlína Škorecová, Jolana Špitalská, Emília Šumichrastová, Štefan Turček, Ludmila Vlková, Magdaléna Zjarová, Anna Zvaríková, Anna Žiaková.

80 rokov: Antónia Antalová, Anna Bojadžievová, Jozef Briška, Antónia Buranská, Vilma Čapská, Jozef Duchoň, Katarína Fogelová, Ladislav Gáži, Katarína Kelemenová, Margita Korčeková, Elemír Krajčovič, Ján Krčmár, Anna Lauková, Karol Ligač, Marta Martincová, Aurélia Mesárošová, Anna Pagáčová, Vilma Páneková, Anna Plulíková, Helena Richtáriková, Antónia Šugárová, Karol Turzák, Mária Uhljarová, Michal Vencel, Mária Verčinská, Valéria Vilinová.

85 rokov: Anton Bitter, Michal Bojda, Ondrej Drobec, Alžbeta Dufeková, Ján Fides, Bernardína Chovanová, Mária

Járeková, Michal

Krajčo, Serena

Krausová, Jozef

Ladányi, Hermína

Malinaričová, Veronika Martišová, Žofia

Martišová, Mária Orlíková, Rozália

Párovská, Margita Repková, Michal

Slivka, Mária Slobodová, Zuzana

Sucháčová, Štefan Šumichrast, Mária

Zelenáková.

86 rokov: Mária Durdiaková, Václav

Forster, Mária Gregušová, Mária

Humpálová, Michal Janega, Pavlína

Kukučková, Mária Lahučká, Barbora

Molnárová, Jozef Mušák, Ing. Milan

Petrovský, Mária Schweizerová, Helena

Vrábelová, Koloman Zivčák.

87 rokov: Karol Benovic, Mária

Gajarská, František Halter, Mária

Horňáková, Mária Hudecová, Milan

Korček, Samuel Kuchta, Emília Kuklová,

Anna Miková, Jozef Minka, Jolana

Nagyová, Mária Nemečková, Anna

Rétiová, Mária Schlarmannová, Aurélia

Švecová, Katarína Tvrdoňová, Alžbeta

Vajdíková.

88 rokov: Margita Bafrncová, Alžbeta

Barická, Ludmila Horská, Martin Hurtaj,

Mária Kunová, František Mrakič, Anton

Ravinger, Alžbeta Valachová.

89 rokov: Mária Forrová, Anna Hrnčia-

rová, Emil Konc, Mária Kreháková,

Pavol Kupka, Ing. Andrej Tkáč.

90 rokov: Mária Wilhelmsová.

91 rokov: Elvíra Boriová, Helena Šode-

lová, Juliana Švantnerová.

92 rokov: Mária Lacková, Alžbeta

Széchenyiová, Anna Turzová.

93 rokov: Irma Huszárová, Emília

Paškusová, Eugen Stecker, Mária

Holbíková.

95 rokov: Mária Dubayová.

POVEDALI SI „ÁNO“

V Nitre sa pre spoločnú cestu životom rozhodli tieto páry:

8. júla: Peter Štefanka z Nitry a Mária Vachová z Výčap-Opatoviec, Radovan Švarda z Novej Dedinky a Viera Vrbiarová z Banskej Bystrice, Martin Mučina a Martina Nemcová, obaja z Nitry.

15. júla: Marián Franko a Lubomíra Tapferová, obaja z Jelenca, Štefan Kendi a Eva Mesarošová, obaja z Nitry, Michal Škrovánek a Martina Dolníková, obaja z Nitry, Stanislav Tóth a Iveta Patúcová, obaja z Jarku, Dušan Mesároš a Jana Bojdová, obaja z Nitry, Ivan Pavlík a Martina Batíková, obaja z Nitry, Peter Vereš a Jana Pohančeníková, obaja z Nitry, Miroslav Smutný a Jana Škodáková, obaja z Nitry.

22. júla: Michal Štulajter z Čierneho Baloga a Miriam Svitačová z Nitry, Matúš Podsklan a Martina Dobošová, obaja z Branču, Robert Hrabovský a Daša Antalecová, obaja z Nitry, Jozef Drnžík a Jana Moravčíková, obaja z Nitry, Marián Wilhém z Lužianok a Eva Rácová z Alekšíniec, Peter Macho a Mária

Lenčošová, obaja z Nitry, Marek Prekop z Veľkého Cetína a Žaneta Mészárosová z Nitry.

29. júla: Roman Kutka zo Štitáru a Rozália Košťálová z Nitrianskych Hrnčiaroviec, Martin Varga a Zuzana Švihoriková, obaja z Nitry, Peter Greguš a Alena Račeková, obaja z Nitry, Martin Schmotzer z Veľkého Lapáša a Antónia Vargová z Pohraníc, Jozef Bočkay a Mgr. Mária Levická, obaja z D. Obdokoviec, Vojtech Rác a Simona Rigová, obaja z Alekšíniec, Mgr. Milan Maroš z Nitry a Ingrid Benešová z Hodruše - Hámrov.

5. augusta: Peter Préti a Janette Kelešiová, obaja z Nitry, Stanislav Brunovský z Lehoty a Zuzana Boháčová z Nitry, Radoslav Šutka a Marta Hercegová, obaja z Nitry, PharmDr. Tomáš Wolaschka z Košíc a PharmDr. Katarína Barátová z Bratislavy, RNDr. Matúš Medo z Košíc a Michaela Sonlajtnerová z Veľkého Lapáša, Marek Jaruška a Monika Popelášová, obaja z Nitry.

Odišli spomedzi nás

**V júni 2006 nás opustili
títo občania mesta Nitry:**

Anna Ábelová, 87-ročná, Železničarska 52
Elena Badárová, 61-ročná, Sitnianska 2
Alojz Berac, 86-ročný, Považská 14
Etela Buchová, 78-ročná, Železničarska 52
Margita Civáňová, 53-ročná, Farská 32
Mária Depešová, 73-ročná, Panská dol. 32
Milan Dostál, 56-ročný, Čajkovského 28
Štefan Fábel, 86-ročný, Štúrova 49
Július Fóldeši, 66-ročný, Železničarska 52
Anna Gašparovičová, 79-r., Látečkovej 9
Kornélia Gergelyová, 48-r., Novomes. 21
Július Hamada, 65-ročný, Dlhá 16
Anton Heringh, 90-r., Chmeľová dolina 76
Tomáš Holec, 80-ročný, Hájska 6

Ján Hrebíček, 55-ročný, Kamenná 67
Ing. Lukáč Ivanička, 81-r., Chmeľ. dolina 37
Pavla Jacková, 70-ročná, Cabajská 12
Milan Jagdvirth, 73-ročný, Metodova 37
Albína Kimleová, 74-ročná, Považská 14
Luboš Kíbič, 44-ročný, Kremnická 11
Pavel Klenka, 65-ročný, Javorová 11
Július Kóňa, 81-ročný, Metodova 50
Dezider Kondé, 80-ročný, Doležalova 42
Helena Konžiková, 81-r., Panská dolina 69
Anna Koščová, 79-ročná, Štefánikova tr.66
Zuzana Kothayová, 52-ročná, Výstavná 17
Anna Kurkinová, 90-ročná, Čajkovského 40
Valéria Látečková, 83-ročná, Krčméryho 5
Tibor Lincmaier, 72-ročný, Pri Červ.kríži 5
Michal Mada, 78-ročný, Holubyho 11
Mária Michalíková, 70-ročná, L. Okánika 14
Tibor Mudroch, 77-ročný, Rázusova 36
Tibor Nagy, 61-ročný, Kremnická 3
Anna Nagyová, 86-ročná, Dlhá 30
Jozef Nemček, 45-ročný, Benkova 6

Gertrúda Očovayová, 79-ročná, Čajkov. 36
Magdaléna Oľšanská, 44-r., Ždiarska 14
Ing. Ramília Piačková, 45-r., Kozmonautov 7
Štefan Poliaček, 76-ročný, Piešťanská 28
Antónia Potančoková, 75-r., Jurkovičova 23
Pavel Prešinský, 66-ročný, Športová 26
Anton Richtárik, 84-r., Schurmannova 21
Valéria Sollárová, 77-r., Dolnočermánska 62
Ján Šebo, 73-ročný, Tehelná 8
Mária Šeböková, 60-ročná, Bartókova 39
Elena Šillerová, 82-ročná, Špitálska 15
Sidónia Šišková, 67-r., Novozámocká 150
Ing. Jaroslav Šponiar, 65-r., Turistická 24
Jozef Tancík, 84-r., Dolnočermánska 62
Klára Tatranská, 86-ročná, Stračia 44
Ladislav Ternény, 67-ročný, Za Ferenitkou 6
Ing. Ján Vančo, 55-ročný, Kasalova 12
Mária Vančová, 84-ročná, Štefánikova tr.80
Michal Vigh, 43-ročný, Rázusova 6
Helena Viktorínová, 87-ročná, Vansovej 11
Eliška Virágová, 42-ročná, Jedlíkova 5
Ing. Miroslav Zima, 61-ročný, Štiavnická 18
Margita Zmetáková, 86-r., Krčméryho 26.

**V júli 2006 nás opustili
títo občania mesta Nitra:**

Alžbeta Barická, 87-r., Nábrežie mládeže 73
Michal Béder, 79-ročný, L. Čuláka 20
Ján Biňovský, 59-ročný, Metodova 51
Anna Bumbalová, 92-r., Dolnočerm. 62
Jozef Cibula, 75-ročný, Železničarska 52
Magdaléna Cigánová, 82-r., Dolnočerm. 62
Jozefa Ciroková, 69-ročná, Kupecká 14
Rozália Cservená, 86-ročná, Železnič. 52
František Čerman, 85-ročný, Kamenná 29
Jozef Fölkel, 72-ročný, Priehradná 6
Ladislav Fürstzeller, 60-ročný, Šulekova 5
Jozef Gašparovič, 66-ročný, Tr. A. Hlinku 28
Ján Gedeon, 84-ročný, Nábř.mládeže 19
Edita Gogolová, 74-ročná, Baničova 10
Július Góra, 92-ročný, Železničarska 52
Daniela Gregorová, 56-ročná, Štúrova 43
Mária Guláčiová, 81-ročná, Mostná 14
Františka Hajduchová, 87-r., Dolnočerm. 62
Jozef Harangozó, 95-ročný, Zvolenská 20
Emil Hlinka, 73-ročný, Hornozoborská 139
Margita Hrnčiarová, 85-ročná, J. Krála 10
Anna Hučková, 82-ročná, Dlhá 11
Júlia Chalupová, 86-ročná, Železnič. 52

Július Jenis, 67-ročný, J. Krála 55
Ing. Ján Kanás, 74-ročný, Jahodová 12
Štefan Kányai, 82-ročný, Stavbárska 2
Ing. Anna Katonová, 53-r., Nezábudková 22
Klára Koledová, 63-ročná, Nálepky 5
Alexandra Kopecká, 73-r., Štefánikova tr.66
Vladimír Kopecký, 80-r., Štefánikova tr. 66
Mária Kosová, 22-ročná, Hattalova 5
Jozef Kostrna, 83-ročný, Zelená 1
Priška Kováčová, 82-ročná, Mostná 27
Helena Krajčíková, 84-ročná, Štúrova 52
Alžbeta Krošlákova, 84-r., Dolnočerm. 62
Aurélia Kučerová, 75-r., Železničarska 52
Jozef Kukla, 30-ročný, Jurkovičova 23
Emília Kulaviaková, 75-r., L. Okánika 14
Irena Lehoťáková, 59-ročná, Dlhá 1
Ján Lendel, 75-ročný, Stavbárska 12
Anna Levická, 82-ročná, Jurkovičova 29
MVDr. Miloš Majerčíak, 49-r., Schurman. 21
Imrich Maťo, 77-ročný, Vikárska 1
Pavel Matúška, 31-ročný, Šúdolská 16
Margita Melušová, 76-r., Wilsonovo nábr. 12
Elena Mesárošová, 74-r., Wils. nábr. 150
Valéria Modrovicsová, 89-r., Dolnočerm. 62
Mária Mojžišová, 84-ročná, Oravská 10
Ján Molnár, 62-ročný, Tr. A. Hlinku 34
Oto Müllner, 49-ročný, Škultétyho 3
Michal Muzika, 81-ročný, Chotárna 33
Mária Nemcová, 98-r., Dolnočermánska 62
Olga Némová, 76-ročná, P. Benického 11
Alžbeta Olachová, 89-ročná, Kukučínova 1
Martin Plačko, 80-ročný, Železničarska 52
Lýdia Pňáčková, 67-r., Pod Zl. brehom 43
Emília Pocsiková, 69-ročná, Párovská 6
Mária Pustaiová, 85-ročná, Široká 29
Ludmila Repíková, 72-r., Podzámska 30
Emília Salayová, 86-ročná, Žilinská 61
Ing. Eva Semjanová, 72-ročná, Mostná 20
Štefan Solčáni, 48-ročný, Zvolenská 5
Ing. Jozef Soukup, 53-ročný, Skautská 15
Milan Straka, 72-ročný, Hydinárska 54
František Száraz, 90-ročný, Panská dol.8
Helena Šabová, 83-ročná, Štúrova 96
Ludovít Šimko, 68-ročný, L. Okánika 14
Blanka Šmigurová 78-ročná, L. Okánika 8
Alžbeta Špačková, 58-ročná, Párovská 28
Gizela Vencelová, 44-ročná, Podhájska 20
Katarína Zimová, 83-r., Štefánikova tr. 70
Štefan Žitný, 59-ročný, Baničova 6

Spovednica

Miloša Baču

Vaše pôvodné povolanie?

Vedecký pracovník Historického ústavu SAV v Bratislave - historik.

V súčasnosti sa zaoberáte?

Kultúrou a históriou všeobecne, predovšetkým však vo vzťahu k Nitre a nášmu kraju, ako vedúci oddelenia metodického riadenia kultúry Úradu Nitrianskeho samosprávneho kraja, ktoré metodicky riadi, usmerňuje a kontroluje 19 kultúrnych organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti samosprávneho kraja, z toho 3 divadlá, 5 múzeí, 2 galérie, 3 osvetové strediská, 5 knižníc a 1 hviezdáreň. Spolu majú 572 zamestnancov. V Nitre sú to: Divadlo Andreja Bagara, Staré divadlo, Ponitrianske múzeum, Nitrianska galéria, Krajské osvetové stredisko a Krajská knižnica Karola Kmetka v Nitre.

Co vás v poslednom čase v Nitre potešilo?

Otvorenie výstavy „Bojná - neznáme centrum Nitrianskeho kniežatstva“ s unikátnymi zlatými plaketami v Ponitrianskom múzeu, sprístupnenie časti kazemát na Nitrianskom hrade a otvorenie novej expozície významných archeologických nálezov dokumentujúcich vývoj opevnenia Nitrianskeho hradu vo Vazilovej veži, ako aj jedinečná divadelná šou na Svätoplukovom námestí pod názvom Cyril a Metod, solúnski bratia, ktoré sa uskutočnili počas tohtoročných Dní Nitranov 4. a 5. júla. Mimoriadne dobrý pocit som mal zo stretnutia s našim špičkovým organistom a muzikológom prof. Dr. Ferdinandom Klindom na festivale MUSICA SACRA, ktorý zaspomínal na naše

stretnutie na začiatku 90 rokov minulého storočia, keď sme spoločne hľadali spôsob, ako oživiť hudobné tradície Nitry, ako aj na svoju túžbu zahrat vznešené tóny hudby starých majstrov v Nitre už na zrekonštruovanom organe. Táto jeho túžba sa splnila práve v tomto roku. S veľkým uznaním sa vyjadril aj o samotnom festivale MUSICA SACRA, jeho vysokej úrovni a jeho význame pre hudobný život na Slovensku. V osobnom liste mi poďakoval za stretnutie a predložil návrh na dôstojné pripomenutie si 110. výročia narodenia nitrianskeho skladateľa, organistu a dirigenta Jozefa Rosinského v roku 2007.

Čo by ste zmenili, keby ste mohli?

Takýchto želaní by som vedel vysloviť veľa, napr. aby bol (konečne) vybudovaný južný obchvat Nitry, zlepšil sa vzťah Nitranov k svojmu mestu... Vo väzbe na moju profesionálnu

kariéru, by to bolo získanie starých zoborských kasární do majetku Mesta Nitra a vybudovanie jedinečného archeologického parku (skanzenu) na Martinskom vrchu, v ktorom by v zrekonštruovaných priestoroch sídlilo Ponitrianske múzeum a taktiež boli prezentované unikátne archeologické nálezy (pozostatky veľkomoravského a románskeho kostola, tzv. Pribinova cesta a ďalšie). Samozrejme nemali by chýbať ani služby pre návštevníkov - občerstvenie, predaj suvenírov, atrakcie pre deti... Nepochybne by lákali do Nitry tisíce domácich i zahraničných návštevníkov.

Akú postavu z knihy, divadla, filmu by ste chceli aspoň na chvíľku byť?

Takúto postavu nemám. Pretože však rád čítam historické diela, s úctou a obdivom sledujem štátnickú múdrosť, predvídavosť, odvahu a ušľachtilé činy múdrych vládcov, ale samozrejme aj iných významných osobností dejín i súčasnosti.

Za takéto historické osobnosti považujem napr. knieža Pribinu, kráľa Svätopluka, sv. Cyrila a Metoda, rímskeho cisára a českého kráľa Karla IV. Zanechali po sebe dielo, ktoré pretrvalo tisícročia a dodnes patrí ku skutočným klenotom európskych dejín. Žiaľ, najmä
(Dokončenie na 38. str.)

PhDr. MILOŠ BAČA. Narodil sa 1. marca 1958 v Nitre. Vyštudoval Filozofickú fakultu Univerzity Komenského v Bratislave, odbor história. Jeho predchádzajúcimi pôsobiskami boli: Historický ústav SAV v Bratislave, Agroinštitút v Nitre, Mestský úrad v Nitre, Ponitrianske kultúrne centrum v Nitre, Ministerstvo kultúry SR, poslanec Mestského zastupiteľstva v Nitre (1994 - 2002). Momentálne pracuje v Úrade Nitrianskeho samosprávneho kraja na pozícií vedúci oddelenia metodického riadenia kultúry Odboru školstva, mládeže, športu a kultúry. Okrem toho je už viac ako desaťročí kronikárom Mesta Nitry. Býva na sídlisku Diely. Je ženatý, s manželkou Gabrielou majú dve dcéry - Katarínu (11 rokov) a Miroslavu (7 rokov).

Mozaika

Nitrianske legendy a záhady

Hnev svätého Štefana

Zopár aforizmov:

- *U nás je sloboda svedomia: Ak chceš - máš ho, ak nechceš - nemáš ho.*
- *Dobré skutky život predlžujú a zlé ho robia príjemným.*
- *Rozhodujúci krok dopredu je citlivý kop dozadu.*

Zasmejme sa:

Malý Jurko sa pýta svojej babky:

- Babka, ty naozaj nedokážeš sama jest?

- Samozrejme, že dokážem. Ako si na také niečo vlastne prišiel, Jurinko?

- No, lebo keď si pricestovala, otec hovoril, že ťa budeme musieť zase kŕmiť.

x x x

Na pláži vylovili fľašku a v nej ištoček:

„Stroskotal som na pustom ostrove. Nie sú tu ani bandíti, ani policajti, ani banky, ani exekútori, ani daňové kontroly. Bodaj by ste tam všetci pokapali od závidia!“

Slovenčina naša

O skloňovaní slova pán.

Slovo pán skloňujeme podľa vzoru chlap, preto má v datíve a lokáli jednotného čísla tvar pánovi, napr. Odovzdali list istému pánovi. - Rozprávali sa o neznámom pánovi. Ak slovo pán stojí pred menom, titulom alebo názvom funkcie, používa sa tvar datívu a lokálu s príponou -u, pánu, napr. pánu Novákovi, pánu profesorovi, pánu poslancovi. No popri tom sa môžeme stretnúť aj s podobami pánovi Novákovi, pánovi profesorovi, pánovi poslancovi. Ani takýto spôsob vyjadrenia, hoci je novší a azda aj menej častý, nie je nesprávny.

Najvýznamnejšou architektúrou stredovekého opevnenia je Vazulova veža a časť príhľadného hradbového múru. Múr s vežou uzatvára malé východné nádvorie s hradnou studňou uprostred. Z nádvorcia možno obdivovať vonkajšie architektonické detaily románskeho kostolíka. Je tu aj vchod do krypty, v ktorej sú uložené telesné pozostatky mnohých nitrianskych biskupov. Keď sa naplnila, mŕtvych hodnostárov pochovávali do kazemát pri studni. Vazulova veža nemá na starších fotografiách šikmú strechu, tú postavili počas nedávnej rekonštrukcie hradu. Pod vežou sa nachádza hladomorňa, zasypaná v roku 1895. Veža nesie meno Vazula (Vasila), ktorý bol začiatkom 11. storočia nitrianskym údelným kniežaťom. Podľa povesti zachytenej v Thuróczyho kronike, ho práve na Nitrianskom hrade postihol krutý osud.

Z Thuróczyho kroniky:
Prvému uhorskému kráľovi Štefanovi I. zjavne nepadol do oka bratranec Vazul. Tak sa mu zneľúbil, že ho dal uväzniť v Nitrianskom hrade. Nebral pritom ohľad na to, že sa práve stal nitrianskym údelným kniežaťom. V roku 1031 prišlo Uhorsko o priameho následníka trónu. Štefanov jediný syn Imrich náhle skončil na následky poranenia, ktoré mu na polovačke spôsobil rozžúrený diviak. Štefan určil za svojho nástupcu synovca Petra Orseola. Na tento post mal však zákonný nárok aj Vazul, a tak kráľ vyslal do Nity kata, ktorý nešťastnému kniežaťu vypichol oči a uši zalial horúcim olovom. Pravdupovediac, nebol to skutok hoden budúceho svätca a patróna Uhorska. Neskorší kronikári obhajovali tento krutý čin kráľa Štefana ako obranu kresťanstva pred pohanským kniežaťom Vazulom. (sy)

Členka hereckého súboru DAB Zuzana Kanóczová sa stala nositeľkou významného hereckého ocenenia - výročnej ceny Talent roka 2005. Ako talentovanej mladjej he-

reckej osobnosti jej túto cenu udelila Nadácia Liberálna spoločnosť. Jedným z kritérií pre udelenie tejto ceny je vek do 30 rokov. Zuzana Kanóczová je v nitrianskom divadle od roku 2003. Vyštudovala VŠMU v ročníku E. Vášáryovej a M. Hubu. V minulom roku ju režisér Filip Renč obsadil do jednej z hlavných postáv vo filme Román pre ženy, kde hrala po boku významných českých hercov. V Nitre ju môžete vidieť

ako Wendy v rozprávke Peter Pan, ako hrnčiarku v muzikáli Adam Šangala a ako Rosemary Loftusovú v hre Aj kone sa strieľajú.

Foto a text: (syn)

GLOSA

Nedávno som mala v našej mestskej doprave zvláštny zážitok. Sedela som v autobuse a premýšľala o povinnostiach, ktoré ma na pracovisku čakali, mala som ich všetky spísané na kúsku papiera a ako zvyčajne vytiahla som teda lístok z kabelky a chcela som si zoznam prebehnúť a zefektívniť tak priebeh začínajúceho sa dňa. Autobus práve zastal a do dverí vstúpila žena v stredných rokoch. Stála ešte len na prvom schodíku, keď povedala nie priveľmi nahlas, ale tak, aby ju počuli aspoň tí pri dverách: Dobrý deň. Sedela som oproti, takže som ju počula a aj videla do tváre. Že-

Cudná žena

na okolo päťdesiatky, prešla pohľadom po okolosediacich a povedala ešte raz, s drobným nenápadným úsmevom, dobrý deň. Mladá dvojica predomnou sa zamrvila, dáma vedľa mňa sa zamrvila a popravila si tašku držiacu na kolenách. Bolo mi nepríjemné, že žene nik neodpovedá a tak som do priestoru pred sebou mrmľavo vyslala svoj polohlasný pozdrav... Pridala sa ďalší starší pán, po ňom ešte ktosi ďalší, pozdravy boli skôr tiché, prekvapivé, ale aj tak sa autobusom čosi zvlhnilo, čosi vzácne...Lístok s dávkou povinností som zvlhnila v ruke, ale myšlienkami som sa presunula k žene. Čo jej to len napadlo, premýšľala som, v autobusoch sa predsa nezdraví. Ľudia sa tu zvyknú skôr hádať, vrážať do seba, ale pozdraviť, prihovoriť sa celkom cudzím ľuďom ...? Také čosi som ešte nezažila...Pohľad mi opäť padol na lístok v mojej ruke, zoznam toho, čo som si na dnes vytýčila, mi odrazu pripadal žalostne neúplný... (syn)

TOP 3 literatúra

Kníhkupectvo Viera, F. Mojto

Andrej Červeňák a kol.	Almanach 2006
Jarmila Repovská	Do roka a do dňa
Maxim Matkin	Mexická vlna

Kníhkupectvo Pod Vrškom

Boris Filan	Wewerka
Maxim Matkin	Mexická vlna
Stephen King	Temna veža VII.

Remedium, Kupecká 8

Robin Cook	Osudný gén
David Gibbins	Atlantída
Christopher Knight, Robert Lomas	- Kniha o Chirámovi

Kníhkupectvo Blaškovič, Štefánikova tr. 41

Dan Brown	Da Vinciho kód
Vojtech Zamarovský	Gilgames
Táňa Keleová - Vasilková	Kvety pre Lauru

BRLOH Centro Nitra, Akademická 1/A

Richard A. Knaak-Warcraft	Valka Prasarých - Rozdeleni
Markus Heitz	Pomsta trpezlívok
Terry Pratchett	Buch

Päťdesiat rokov folklórneho súboru Zobor

Milovať folklór v sebe

Folklórny súbor Zobor oslávil päťdesiat rokov svojej existencie. S novým programom Návraty sa predstavil svojím priaznivcom a širokej verejnosti 22. júna v aule UKF a pre bývalých členov a pozvaných hostí vystúpil 24. júna v Divadle A. Bagara.

So značkou profesionality. Ako hovoriť riaditeľka súboru, Daniela Wolfová, rodina zoboristov sa rozrástla a tvorí svojrážnu skupinu absolventov SPU. Súčasnú vedenie súboru sa usiluje o to, aby sa zachovala kontinuita s tým, čo priniesli a vytvorili predchádzajúce generácie, obohatená o nové aspekty, nové pohľady a kreácie. Aj dnes máme z čoho čerpať, čo povedať a čo odkázať. Našou snahou je, aby súčasná mladá generácia nemilovala seba vo folklóre, ale folklór v sebe. Zoborista je dnes vďaka systematickej práci vedenia súboru značkou vysokej kvality a dovoľm si povedať aj profesionality. „Názov premiérového programu Návraty je síce jednoslovný, no zároveň viacvýznamový. Jeho podstatu tvoria návraty k pôvodným prameňom tradičnej kultúry, ktoré sú scénicky tvaro-

vané a pretvárané po snahe o ich dôkladné poznanie a pochopenie. Tanečné cifry, hudobné variácie, spevné a slovné prejavy kriesia k novému životu noví interpreti. Práve ich individuálna tvorivá osobitosť je tým čarovným prúťikom, ktorý pôsobí oživujúco a dokáže zaujať,“ konštatuje Danuša Moravčíková, umelecká vedúca a choreografka.

Folklórny súbor Zobor, ktorého zriaďovateľom je Slovenská poľnohospodárska univerzita, vznikol v roku 1956. Tvorí ho ľudová hudba, dievčenská spevácka skupina a tanečný súbor. V posledných desiatich rokoch sa dramaturgicky orientuje na pôvodný folklórny materiál z okolia Nitry a tekovskej oblasti,

doplnený o programové čísla komornejšieho charakteru z iných kultúrnych oblastí Slovenska.

Počas svojej existencie absolvovali členovia súboru stovky vystúpení doma a v zahraničí (Turecko, Taliansko, Poľsko, Rakúsko, Španielsko, Portugalsko, Francúzsko, Holandsko atď.), zúčastňovali sa na folklórnych prehliadkach, súťažiach a slávnostiach regionálneho i celoslovenského charakteru. Zobor sa organizačne podieľa aj na príprave tradičných podujatí akademickej folklórnej obce, akými sú napríklad Akademická Nitra, Akademický folklórny večer, Vianočné pastorále a pod. K najvýznamnejším zahraničným reprezentač-

ným aktivitám posledných rokov patria vystúpenia na celosvetovej výstave EXPO 98 v Lisabone a EXPO 2000 v Hannoveri. Z domácich úspechov treba spomenúť napríklad ocenenie na

Celoštátnej súťažnej prehliadke programových blokov 2000 v Liptovskom Hrádku, na Akademickom Zvolene 1999 a 2001, titul laureáta festivalu Akademická Nitra 2002 a udele-

nie ceny na medzinárodnom súťažnom folklórnom festivale vo Wisle v Poľsku na Dňoch kultúry Beskydských Goralov v roku 2003.

**Foto: Lujza
Záhoráková (rm)**

Čo ponúkne jubilejná Divadelná Nitra?

Medzinárodný divadelný festival Divadelná Nitra čaká jubilejný 15. ročník. Ako informovala riaditeľka festivalu Darina Kárová, podľa predbežného programu budú môcť diváci od 22. do 27. septembra vidieť inscenácie divadelných súborov z jedenástich európskych krajín. Slovensko budú reprezentovať štyri inscenácie, isté sú zatiaľ Pred odchodom na odpočinok z dielne Divadla Astorka a hra Ivanov, ktorú prinesie Slovenské komorné divadlo v Martine. České Národné divadlo predvedie Richarda III., ruské Kolada-Teatr uvedie Gogoľovho Revizora. Londýnske divadlo Paines Plough prinesie hru Produkt, Nové divadlo z lotyšskej Rigy inscenáciu Soňa. Festival ďalej obohatia súbory z Maďarska, Belgicka, Francúzska, Nórska, Portugalska a Nemecka.

Na predstaveniach hlavného programu sa stretneme s hviezdnyimi menami európskej divadelnej réžie v inscenáciách, ktoré sa dotýkajú alebo hlbšie zaoberajú fenoménom „večne mladý (Forever Young)“. Divadelná Nitra však okrem hlavného programu vždy ponúka aj čosi navyše. Prvý festivalový

večer rozdadajú osobnostiam slovenského divadelníctva Divadelné ocenenia sezóny - DOSKY. Otvorené Festivalové Fórum - OFF program bude po vlnajšom úspešnom začiatku pokračovať v línii inscenovaných čítaní diel súčasných autorov doplnených o diskusné stretnutia a v súlade s hlavným programom bude rozvíjať tému „večne mladý / Forever Young“. Semináre, workshopy, tréningy a diskusie budú ponúkať možnosť získať nové vedomosti a poznatky, poskytnú množstvo príležitostí konfrontovať vlastné skúsenosti a pohľady s názormi odborníkov. Divákovi slubuje ďalší zážitok atmosféra divadelného jarmoku so všet-

kými jeho atrakciami, hrami, predajnými stánkami, stretnutiami s priateľmi a s množstvom sprievodných podujatí pre deti aj dospelých. Prostredníctvom ďalších výtvarných, divadelných, literárnych a hudobných podujatí sprievodného programu v mnohých kultúrnych inštitúciách Nitry vám predstavia svoju tvorbu najmä mladí ľudia z Nitry a regiónu, ale nielen oni. Ako každý rok aj teraz bude celá jedna programová sekcia sprievodného programu venovaná výlučne deťom. A pre milovníkov kvalitného európskeho filmu privedú niekoľko filmových lahôdok, ktoré doplnia témy hlavného programu.

(red)

Nitrianskeho diváka čaká fantazijný muzikál

V októbri sa tešte na Divotvorný hrniec

V týchto dňoch sú v Divadle Andreja Bagara už v plnom prúde prípravy na uvedenie slávneho amerického muzikálu *Divotvorný hrniec*, ktorý tu ako svoje rozlúčkové predstavenie nacvičuje režisér Jozef Bednárík. Do tvorivého tímu prizval osvedčených spolupracovníkov a hercov. *Divotvorný hrniec* je v poradí už piatym Bednárikovým muzikálom, režimovaným na tamojšej scéne.

Kultová filmová podoba muzikálu - či legendárne spracovanie Voskovca a Wericha na čele s vodníkom Čochtanom, oslovilo zástupy divákov už v 50-tych rokoch minulého storočia. *Divotvorný hrniec* - či v originále Finianova dúha s neopakovateľným rukopisom Jozefa Bednáríka má byť jeho nitrianskou rozlúčkou pred blížiacim sa odchodom do dôchodku.

Pri výbere divadlo vsadilo na trend súčasnej doby, keď ľudia už majú dosť krutostí a vojen, sú znudnutí z reality šou a viac ich lákajú knihy a filmy s fantazijným obsahom. Ako na tlačovej besede povedal režisér Jozef Bednárík, v Nitre majú úspech skôr inscenácie

provinciálneho charakteru, ktoré v sebe nesú jednoduché myšlienkové posolstvo a ponúkajú motívy na premýšľanie. *Divotvorný hrniec* nie je klasická sága, ale muzikálová rozprávka pre dospelých, a tak ako slovenské deti vyrástli na Dobšinského rozprávkach, tak americké deti poznajú *Divotvorný hrniec*. Podľa Bednáríka v muzikáli nebude chýbať slza ani smiech, sú tam aj deti, hmla, hviezdčky, domčeky i stromčeky... Po scéne sa bude pohybovať veľkolepá jachta, na ktorej sa bude vozit Billboarda Randalová alias Evička Pavlíková alebo Gabika Dolná. Ide o loď katamaránového typu. „Nechcem predbiehať ani dopredu veľa prezrá-

Maketa scény k muzikálu, ktorej autorom je V. Čáp.

dzať, ale táto loď symbolizuje skôr nie ako dobro.“

Príbeh o otcovi a dcére - hrá ju Ivan Tuli Vojtek a Ludmila Trenklerová - obsahuje všetko, čo má správna rozprávka obsahovať, pretože má šťastný koniec a hrá v nej aj niekoľko nadprirodzených bytostí. Diváci sa stanú svedkami putovania za šťastím do zaslúbenej krajiny, prežijú tajomné sny hviezdnych nocí i záračné okamihy všedných dní. Muzikál sľubuje aj dobrodružstvá vzťahu zvaného láska a ako to už býva zvykom - spravodliví hrdinovia dokážu v nespravodlivosti sveta napraviť aj to neopraviteľné. Diváci sa môžu tešiť aj na strhujúce melódie s tanečnými čísliami a pesničkovými hitmi. *Divotvorný hrniec* v podaní nitrianskeho divadla si kladie za cieľ odoslať výzvu k ľudskej spolupatričnosti a tolerancii, ktoré sú cennejšie než akékoľvek poklady sveta. Pôjde tu aj hold kúsku krajiny zvanej domovina. Riaditeľ DAB Ján Greško si od uvedenia tohto muzikálu sľubuje, že ním zaujmú divákov a že sa zaradí do repertoáru úspešných nitrianskych muzikálov.

Tvorivé vedenie inscenácie J. Bednárík, S. Sprušanský, E. Večerová a riaditeľ DAB J. Greško.

LUDMILA SYNAKOVÁ

Unikátna expozícia veľkomoravského opevnenia Na hrade odkryli 9. storočie

Letná turistická sezóna sa v meste pod Zoborom začala sprístupnením časti podzemných priestorov nachádzajúcich sa pod Nitrianskym hradom. Ide o slovenský unikát, ktorý tvorí dominantu novej expozície o vývoji opevnenia hradu. Sprístupniť časť hradu, ktorá bola doteraz ukrytá pred očami verejnosti, sa podarilo vďaka spolupráci Archeologického ústavu SAV v Nitre, Nitrianskeho biskupstva a finančnej podpore Mesta Nitra.

Archeologickým výskumom v areáli Nitrianskeho hradu a v tzv. Hornom meste od roku 1998 sa našli viaceré hnutelné a nehnuteľné nálezy, ktoré svedčia o tom, že Nitriansky hrad bol od 9. storočia významným mocenským centrom (kniežací hrad a biskupské sídlo). Na viacerých miestach na obvodě hradného kopca odkryli pozostatky veľkomoravského opevnenia a na vrchole hradného kopca v okolí sakrálneho komplexu a paláca našli aj nepriame doklady existencie honosnej kamennej murovanej architektúry. V kazematách juhovýchodného bastiónu preskúmala časť veľkomoravského opevnenia (vnútorná časť valu s kamenými plentami), predstavujúca pri stave svojho zachovania vhodný a atraktívny prezentačný exponát. Zakonzervovaný val tvorí dominantu expozície o včasnostredovekom osídlení hradného kopca v 9.-10. storočí.

„Výsledky niekoľkoročného archeologického výskumu

Na otvorení veľkomoravského opevnenia vystúpil riaditeľ Archeologického ústavu SAV Alexander Ruttkay.

z 80. a 90. rokov 20. storočia sú teraz sprístupnené širokej verejnosti nielen z odborných publikácií, ktoré málokto číta, ale ľudia ich môžu vidieť na vlastné oči,“ netajil spokojnosť riaditeľ Archeologického ústavu SAV v Nitre Alexander Ruttkay. V 9. storočí sa na území dnešného hradu nachádzalo opevnené hradisko. Obopínalo celé Horné mesto a rozprestieralo sa na ploche takmer deväť hektárov. V 1. polovici 9. storočia sa toto hradisko stalo základom celého neskoršieho vývoja hradu. Práve v priestoroch kazemát, čo je odborný výraz pre duté priestory v opevnení hradu - archeológovia objavili krátky úsek valu, ktorý umožňuje prehľad vývoja opevnenia až po renesančné a barokové prestavby.“

Mikroklimatické pomery v kazematách juhovýchodného bastiónu umožňujú prezentáciu archeologických nehnuteľných nálezov „in situ“ bez

náročných stavebných a konzervačných úprav. Podľa slov riaditeľa ústavu Alexandra Ruttkaya, v ďalšej etape bude nasledovať spevnenie a záhradná úprava priekopy zo 17. storočia, z ktorej sa vchádza do kazemát. Priamo z tejto priekopy bude možno vystúpiť aj na Vazilovu vežu, v ktorej je expozícia o vývoji hradu od najstarších čias po stredovek spojená s prezentáciou nálezov. Súčasne sa na hrade pripravuje otvorenie múzea sakrálneho umenia, kde cirkev sprístupní obrovské poklady Nitrianskeho biskupstva. Nitrianski archeológovia majú do budúcnosti aj ďalšie plány - verejnosti chcú sprístupniť aj hradnú bránu, ktorou sa až do 16. storočia vchádzalo do Horného mesta.

Podarilo sa ju odkryť pri výskumoch v prvej polovici 90. rokov v suteréne Župného domu.

LUDMILA SYNAKOVÁ

Pátrame v archívoch:

Ošetrovateľská škola sestier sv. Vincenta

V druhej štvrtine 20. storočia vykonávali zdravotnú službu vo väčšine štátnych nemocníc na území Slovenska Dcéry kresťanskej lásky - vinctenky. Spočiatku stačili, zdravotníctvo sa však začalo rozvíjať, pribúdali odborné metódy vyšetrenia, liečenia aj ošetrovania chorých. Preto štátna správa aj od reholných sestier žiadala vzdelanie a získanie diplomu na ošetrovateľskú službu z povolania. Niekoľko rokov na to slúžila ošetrovateľská škola sv. Vincenta v Košiciach, kde nadobudlo diplom viac mladých sestier a kandidátok. Táto škola však pod vplyvom politických pomerov v r. 1939 zanikla pripojením Košíc a južného Slovenska k Maďarsku. Po zániku Slovenského štátu a obnovení Československej republiky v roku 1945 dostali slovenské ministerstvá názov Povereníctvo zdravotníctva. Škola vznikla vďaka rozhodnutiu referenta Szebényiho.

Za ústrednú správu provincie Dcér kresťanskej lásky intervenovala provinciálna tajemníčka Anna Šelleyová. Dvojročnú ošetrovateľskú školu zriadili na základe výnosu Povereníctva zdravotníctva z 1. októbra 1946. Začala síce s mesačným oneskorením, ale všetko sa stihlo.

Problémom bolo nájsť prednáškovú miestnosť - triedu. V meste sa nachádzali rôzne typy škôl, v ktorých pôsobili sestry Vincentky, nenašla sa tam však miestnosť pre tento účel. Problém nakoniec vyriešil riaditeľ nemocnice MUDr. Jozef Závodný. Dank dispozícii dosť priestranú rohový miestnosť na psychiatrii a zriadil zvonku malú prístavbu, kde si žiačky odkladali obuv pri prezúvaní. Takto dostala škola aj zvláštny vchod z parku. Zariadenie triedy financovala provinciál-

na správa. Na škole vymenovali odborného riaditeľa, už spomínaného MUDr. Závodného a administratívnu riaditeľku Lýdiu Chladnú. Hlavným dozorcom nad školou poverili MUDr. Pavla Gregušku, prednostu Štátneho sociálneho zdravotného ústavu a zdravotníckeho referenta Krajského národného výboru v Nitre.

Povereníctvo zdravotníctva po dohode s Povereníctvom školstva poskytlo výhodu pre sestry s 5 až 10-ročnou praxou v zdravotníctve. Umožnilo im, aby počas jedného školského roka nadobudli diplom štúdiom na dvojročnej škole. Nemuseli chodiť pracovať do nemocnice, ktorú museli žiačky absolvovať v 2. ročníku. Učebné osnovy im prispôbili tak, že počas prvého školského roka mohli absolvovať

všetky zdravotnícke prednášky a po diplomovej skúške, teoretickej i praktickej, získali diplom na ošetrovanie chorých z povolania. Odborné prednášky poskytovali lekári nemocnice za honorár 200 Kčs za hodinu. V nasledujúcich rokoch vyučovali občiansku náuku, slovenský a ruský jazyk buď profesori, alebo odborné učiteľky. Učebnice neexistovali, prednášky si žiačky museli zaznamenávať písomne. Našli sa však aj lekári, ktorí svoje prednášky poskytli na rozmnoženie. Písalo sa strojom na blany a rozmnožovalo na ručnom cyklostyle. Pri tejto práci pomohli aj zručné žiačky.

V prvom školskom roku absolvovalo školu aj 28 sestier zo Štátnej nemocnice v Nitre. Možnosť takto nadobudnúť diplom dostali aj dvaja ošetrovatelia s praxou. Týchto deväť mesiacov ich štúdia, počas ktorých na oddeleniach chýbalo toľko sestier, bolo pre službu v nemocnici veľmi náročných. Nočnú službu museli mávať aj tie, čo chodili do školy. Na prednášky tak prichádzali až po nočnej službe. Tie, čo takúto záťaž nezvládli, v škole ospravedlnili.

Do začiatku druhého školského roka sa podarilo zabezpečiť internát. Žiačky bývali v budove gymnázia piaristov, mali zvláštny vchod, ktorý sa nachádzal v sused-

stve s kostolom. Tak mohli študovať ďalšie sestry. Robil sa nábor nových žiačok do školy, pretože sestier, pri ktorých prichádzalo takéto zdravotnícke doškolovanie do úvahy, nebolo tak veľa. V zdravotníckych časopisoch sa zverejnili informácie o podmienkach prijatia. Škola s internátom mala budúcim zdravotným sestram poskytnúť nielen odborné vzdelanie, ale aj duchovnú formáciu a správny prístup k nemocným. Prvé študentky pochádzali z praktizujúcich katolíckych rodín. Toto povolanie si zvolili z vnútorných pohľadov a celú vec brali vážne. Do pošťatnenia školy bolo učebným predmetom aj náboženstvo.

V septembri 1947 prijali do školy na dvojročné štúdium aj kandidátky Spoločnosti DKL a civilné študentky bez praxe. Civilných žiačok bolo 16, kandidátok 7 a asi 10 sestier na doškolenie. Z rozhodnutia Povereníctva zdravotníctva a Štátneho zdravotno-sociálneho ústavu bolo navrhnuté, aby táto škola mala aj sociálnu vetvu. Bolo treba robiť nábor a obstaráť miestnosť, kde by sa mohli uskutočniť prednášky. Tentoraz sa našla trieda v cirkevnej škole, kde učili Dcéry kresťanskej lásky. Internát stačil pre všetky žiačky Štátnej vyššej sociálnej a zdravotnej školy.

Ako všetky cirkevné školy, tak aj túto rozhodnutím štátnej správy zoštátnili. Prijímacie skúšky na školský rok 1949/50 pre obe triedy vykonala administratívna riaditeľka Lýdia Chladná. Po spracovaní písomnosti odovzdala funkciu civilnému riaditeľovi,

vi, profesorovi na gymnáziu, Aljzovi Rakovskému.

Nakoľko Ošetrovateľská škola sv. Vincenta v Košiciach v roku 1939 zanikla a sestry sv. Vincenta pracovali v štátnych nemocniciach v Banskej Bystrici, Levoči, Michalovciach, Nitre, Rimavskej Sobote, Ružomberku, Topoľčanoch, Trenčíne, Turčianskom Sv. Martine, Považskej Bystrici.

Predstavenstvo Kongregácie sestier sv. Vincenta dostalo prísľub od Povereníctva zdravotníctva na otvorenie Ošetrovateľskej školy v Nitre. Bolo potrebné pripraviť administratívnu riaditeľku.

Predstavenstvo určilo sr. Lýdiu Chladnú, ktorá bola absolventkou Ošetrovateľskej školy v Košiciach a mala prax. Bolo však potrebné, aby si doplnila pedagogické vzdelanie. V roku 1941 ukončila Učiteľskú akadémiu v Nitre. Rok vyučovala na

Základnej škole v Urmíne a potom na Meštianskej škole v Nitre. Vo funkcii administratívnej riaditeľky pracovala sr. Lýdia Chladná ako kvalifikovaná. V osobnom rozhovore s ňou som sa dozvedela, že spolupracovala so skúsenou sr. Fides Dermekovou, administratívnu riaditeľkou Ošetrovateľskej školy v Bratislave. Sestru Fides popisovala ako príjemnú, milú, rozvážnu a múdru osobu. Chodila k nej na rady, pretože s touto novou funkciou nemala skúsenosti a erudovaná sr. Fides ju usmerňovala a bola jej zároveň aj vzorom. Sr. Lýdia si spomenula na príhodu s jednou pacientkou, ktorá bola ťažko chorá (mala rakovinu). Pacientka sa jedného dňa v jeseni zahľadala na strom, z ktorého padali listy. Povedala si, že ak jeden list na tomto strome zostane, pokračovanie na 36. str.

dokončenie z 35. str.

tak (chorá) sa vyzdravie. S touto myšlienkou sa zdôverila svojej matke. Matka, ktorá milovala svoju dcéru, poslala jej brata, aby išiel v noci a pripevnil jeden list tak, aby neodpadol. Keď sa chorá jedného dňa pozrela na strom a zistila, že jeden list zostal, povedala si, že vyzdravie. Skutočne sa táto pacientka vyzdravela. Samotní lekári to považovali za zázrak. Konštatovali, akú silu má psychika. Aj tu vidíme znaky ošetrovateľského procesu. Prvú ošetrovateľskú školu v Bratislave zrušili 31. augusta 1950. Ošetrovateľskú školu v Nitre v šk. r. 1949/1950 premenovali na Štátnu vyššiu sociálnu a zdravotnú školu, ktorú zriadili na základe výnosu Povereníctva školstva, vied a umení zo dňa 1949 a výnosom Povereníctva zdravotníctva zo dňa 11. mája 1949.

Štúdium na tejto škole je štvorročné a končí sa maturitou. Prijímajú sa do nej absolventky štyroch tried nižšej strednej školy vo veku 15 - 28 rokov. Ostatné podmienky prijatia, prílohy k žiadosti a zložky prijímacej skúšky sú tie isté, ako v doterajšej dvojročnej ošetrovateľskej škole. V školskom roku 1952/1953 školu premenovali na zdravotnícku školu a štúdium trvalo tri roky. V školskom roku 1955/ 1956 mala zdravotnícka škola štvorročné štúdium a od roku 1961 dodnes má názov Stredná zdravotnícka škola, v ktorej sa vyučovalo a vyučuje niekoľko odborností stredných zdravotníckych pracovníkov.

MÁRIA KRIŠTOFOVÁ

Žatevný deň v Sarvaši

V dňoch 7.-8. júla sa na pozvanie Spoločenského domu v Sarvaši - Strieborných Viničiach v Maďarsku zúčastnili pracovníci Slovenského poľnohospodárskeho múzea (SPM) a folklórneho súboru Jaročan na slávnosti žatevného dňa. Reprezentácia Slovenska a mesta Nitra sa uskutočnila pod patronátom AX - Výstavníctvo Nitra. Túto hodnotnú akciu organizujú každoročne potomkovia dolnozemskej Slovákov zakladateľov mestečka Sarvaš i viacerých ďalších obcí na území dnešného Maďarska, Rumunska a Vojvodiny.

Dodnes udržiavajú kultúrne tradície svojich otcov a zachovávajú i vzťah k pôvodnej vlasti. Presvedčili sa o tom všetci účastníci žatevného dňa. Hlavný program začal o ôsmej hodine ráno slávnostným sprievodom s účasťou dychovky. Zástup krojovaných účastníkov i kónských záprahov po ulici lemovanej hlinenými domčekmi s rákosovými strechami a vitajúcimi obyvateľmi smeroval na miesto starej roľníckej usadlosti v okrajovej štvrti Sarvaša s improvizovaným amfiteátrom, pódiom a prístreškami so stolmi a lavicami. Po úvítacom prejave sa začal program nabitý akciami, v ktorom dominovali tri hlavné disciplíny. Hlavnou disciplínou bola samotná žatva. Šesťnásť prihlásených účastníkov postavilo trojčlenné družstvá s koscom a dvoma žnícami v tradičných odevoch. Z náradia bola povolená jedna kosa, dva kosačky a kruntel. Povriesla si žnice museli vyrobiť zo slamy priamo na poli. Hodnotiacim kritériom bolo množstvo pokoseného obilia, výška strniska, kvalita a množstvo vytvorených snopov a krížov za jednu hodinu. Druhou súťažnou disciplínou bola príprava tradičných žatevných jedál v poľných podmienkach. Sedemčlenná porota

hodnotila nielen chuťové gastro-nomické kvality, ale aj zdravotnú a kalorickú hodnotu pripravenej potravy, servírovanie a spôsoby konzumácie pripravených jedál.

Vyvrcholením a zároveň treťou súťažnou disciplínou boli kultúrne vystúpenia účastníkov s prezentáciou tradičného folklóru. Našu výpravu dôstojne reprezentoval folklórny súbor Jaročan s cykлом žatevných zryvkov s tancom a spevom z obce Jarok pri Nitre. Pozdrav Slovenska našim rodákom odovzdal svojim recitálom pastierskych melódii z Podpolania aj náš fujarista Ľubomír Janec. Po rušnom dni a bohatom programe došlo k vyhláseniu najlepších koscov, žencov, kuchárov a kuchárov. V celkovom hodnotení zo šesťnástich družstiev sme skončili na treťom mieste. Dostali sme diplomy a vecné ceny. Dokázali sme našim rodákom, že vieme nielen pracovať, ale po práci sa aj zabaviť.

Najdôležitejším cieľom a poslaním našej misie bola však demonštrácia našej tradičnej roľníckej kultúry, kultúry chleba a práce, ktorej podstatou bola vždy obnova potravinových zdrojov a život v priateľstve a mieri. Účastníci žatevného dňa nadviazali s rodákmi nové kontakty a priateľstvá. Na záver návštevy Sarvaša sme položili spomienkové vence so slovenskou tricolórou na pomníky významného kňaza, učiteľa a vedca slovenského pôvodu Samuela Tešedlika, ktorý v Sarvaši pôsobil väčšiu časť života a druhý veniec s piesňou „Kto za pravdu horí“ patrili M.R. Štefánikovi, ktorý v sarvašskom gymnáziu zmaturoval v roku 1898. Domov sme sa vrátili s dobrými pocitmi a želaním, aby naša misia našla pokračovateľov v rámci mesta Nitra i celého regiónu.

Ing. MARIÁN ŠVIKRUHA

Život ako jedna veľká pieseň

Významného životného jubilea sa v septembri tohto roku dožíva Marián Járek (1948), učiteľ hudobnej výchovy na Katedre etnológie a etnomuzikológie na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre. Tento pedagóg je absolventom Vysokej školy poľnohospodárskej v Nitre, kde už počas štúdií, ale aj po jeho skončení, bol aktívnym členom a predníkom v známom vysokoškolskom folklórnom súbore Zbor. Keď sa v roku 1979 stal učiteľom na vtedajšej pedagogickej fakulte, dnes Univerzite Konštantína Filozofa, vo svojom muzikantskom účinkovaní pokračoval v susednom vysokoškolskom folklórnom súbore UKF - Ponitran. Ako pedagóg a muzikant sa od začiatku svojho pôsobenia na týchto dvoch vysokých školách venoval folklórnemu výskumu v regiónoch Nitra, Tekov, Hont, v čom aj naďalej systematicky pokračuje. Výsledkom jeho výskumu je niekoľko stoviek nahrávok v bývalom Československom rozhlase, Československej televízii a, samozrejme, od roku 1993 v Slovenskom rozhlase, Slovenskej televízii a vo viacerých zahraničných elektronických médiách. Pri nahrávkach slovenských ľudových piesní tento pedagóg robí aj ich hudobné spracovanie, dramaturgiu a zároveň účinkuje ako predník. Viaceré z nich vydali na CVD - nosičoch vo Francúzsku, Poľsku, Rakúsku, Taliansku, Nemecku a Maďarsku. Dobré pozná aj hudobnú úroveň a zachovávanie ľudovej piesne, najmä na Slovákmi obývanej Dolnej zemi. Prispie-

va k tomu aj výskum priamo v dolnozemskej „teréne“ napríklad so študentmi sa zúčastnil viackrát na etnologickej výskume Slovákov v chorvátskej Slavónii. Na Slovensku vyšli tlačou desiatky zbierok ľudových piesní z obcí a regiónov, na ktorých sa podieľal. Spomeňme napríklad Horné Lefantovce, Sokolníky, Hostovce, Skýcov, Lapáš, Goliánovo, Dolný Ohaj, Veľká Dolina, Horný Badín, Bzovik, Čabradský Vrbovok ...

Zozbieraný a tlačou vydaný materiál je určený hlavne žiakom a učiteľom základných škôl v spomínaných regiónoch a jazykovo zmiešaných oblastiach južného Slovenska. Dobrú spoluprácu si Marián Járek pochvaluje aj so Slovákmi v zahraničí, kde nielen viackrát s folklórnom skupinou vystupoval, ale spolu s ich skupinami a interpretmi nahral na CD - nosiče ľudové piesne Slovákov žijúcich mimo územia Slovenska. Tak to bolo napríklad vo Francúzsku a nasplesy v Srbsku. Koncom februára tohto roku sa zúčastnil v Erdevíku prezentácie CD Dolnozemskej ľudovej piesne zo Sriemu. Aj keď jeho hlavnou

náplňou na univerzite je pedagogická a výskumná činnosť, vo folklórnom súbore UKF Ponitran vykonáva funkciu umeleckého vedúceho a zároveň účinkuje v ľudovej hudbe starších muzikantov. Táto vystupuje na rôznych koncertoch a nemalý podiel má i na štúdiových nahrávkach. nasplesy účinkoval na 19. gajdošskom festivale v Malej Lehote, v Banskej Bystrici a Erdevíku. Veľmi dobrú spoluprácu má Marián Járek s Domom Matice slovenskej v Nitre. Okrem pedagogických povinností vykonáva aj funkciu riaditeľa folklórneho festivalu Akademická Nitra. Počas voľných chvíľ je jeho koníčkom insitná maľba na sklo, a to prevažne muzikantské motívy. Popri viacerých oceneniach za jeho prinos do etnomuzikológie a za zbierky ľudových piesní, ktoré sú vzácnym kultúrnym dedičstvom, si najviac cení celoštátnu Cenu Pavla Tonkoviča, ktorú dostal od ministra kultúry v roku 2003. Jubilant Marián Járek sa svojou pedagogickou a zberateľskou činnosťou významne podieľa na zachovávaní kultúrneho dedičstva nášho národa.

JÁN JANČOVIČ

Spovednica

Miloša Baču

(dokončenie zo str. 27)

my Slováci ich stále nevieme patrične doceniť a vážiť si ich.

Teda žiadne „pозbierané celebrity“ pochybnej úrovně a osobných kvalít z televíznych tzv. reality šou sa „nemôžu tešiť“ môjmu obdivu.

Ktorú báseň viete naspamäť?

Priznám sa, že asi žiadnu, ale dobrú báseň si rád prečítam. Veľmi často si však pripomínam, ba dokonca aj pospevujem zhudobnené „básne“ špičkových textárov, najmä mojej generácie, ktoré sa vyznačovali originalitou, brilantnosťou reči a jemnosťou vyjadrovania so skrytou pointou. Mnohé pretrvali desaťročia a stále žijú v pamäti ľudí, ktorým prinášajú radosť a potešenie. Nemám rád, keď primitívne vulgarizmy bez akejkoľvek invencie a nápadu sa prezentujú ako „vyššia - európska, či svetová úroveň umenia“.

O čom sa vám snívajú najviac?

Najčastejšie asi o tom, čím sa práve zaoberám - teda o mojich najbližších, práci, dianí okolo mňa... Samozrejme, mám aj nesplnené sny a želania, ktoré sú skryté v mojom vedomí.

Čo vás vie podráždiť?

U ľudí najmä neochota, ľahostajnosť, lajdáctvo, chamtivosť, primitivizmus, pretváрка, bezcitnosť, vedomé zavádzanie a kľamstvo.

Čo by ste najradšej robili, keď máte nával práce?

Sedel v pohode niekde v príjemnom prostredí, napr. pri mori. V zásade sa však najradšej v takomto prípade „zatvorím“, sadnem k počítaču a

snažím sa prácu čo najskôr zvládnuť.

Čo si najradšej odkladáte a nedokázate zahodiť?

Sú to najmä zaujímavé knihy a ako (dlhoročný) kronikár mesta Nitry všetko, čo mi prináša (poskytuje) nové informácie o meste.

Akú máte slabosť?

Každý človek má svoju „Achillovu pätu“, s ktorou sa nerád chváli... Istú slabosť mám na svojich potomkov, najmä keď ide o vzťah: otec - dcéry.

Čo neznášate na mužoch?

Hulvátsvo, surovosť, lajdáctvo, alkoholizmus...

A na ženách?

Hľuposť, naivitu, pretváрку, vypočítavosť, stratu morálnych a iných zábran, napr. pre peniaze, pohodlný život a podobne.

Kto je váš najlepší kamarát?

Je to bývalý spolužiak z gymnázia, s ktorým si rozumiem, aj keď sa dlhšie nevidím, teda aj na dialku, vzájomne sa chápeme a máme spoločné hodnoty.

S kým by ste sa najradšej chceli stretnúť a porozprávať?

Rád sa stretnem kedykoľvek s každým normálnym, inteligentným človekom, je úplne jedno, aké má vzdelanie a čo robí... Neznášam „pajácov“, podvodníkov, lajdákov a príživníkov, najmä tých novodobých, čo ľahko a prirýchlo zbohatli.

V čom ste absolútny anti-talent?

Bavia ma bežné remeselnícke práce v domácnosti, ale „nepletím“ sa do elektriny, do chémie, nerozoberám stroje a podobne...

Čo vás najlepšie vystihuje?

Myslím si, že to je skôr otázka pre tých, čo ma dobre poznajú. Snažím sa na korektnosť odpovedať korektnosťou, na milý úsmev milým úsmevom, na podanú priateľskú ru-

ku podanou pomocnou rukou, prejavenu dôveru nesklamať atď. Život však prináša aj prehrý a sklamanie, ktoré sa snažím rýchlo prekonať a ísť ďalej...

Čo najmärejšie ste kedy urobili?

Ak sa chce človek niekde dopracovať, musí v určitých zlomových životných situáciách urobiť ten správny krok, ktorý ho posúva ďalej stanovenným smerom. V mojom živote za také považujem: úspešné ukončenie štúdia v odbore, ktorý ma baví, nájdenie dobrého životného partnera, narodenie detí, práca v oblasti kultúry, neoceniteľné životné i pracovné skúsenosti som získal počas pôsobenia v mestskej samospráve, a to ako zástupca prednostu Mestského úradu v Nitre pre kultúru, vzdelávanie a sociálne veci i ako poslanec Mestského zastupiteľstva v Nitre (1994 - 2002) - predsa viacerých komisií, predsedsa výboru Mestskej časti Nitra-Diely, sobášiaci.

Pri akej činnosti sa najčastejšie prichytíte?

Dost často sa zamyslím nad rôznymi javmi a problémami, s ktorými sa v živote stretávam alebo ma „napadne“ nejaká nová, zaujímavá myšlienka, ktorú sa snažím ešte „za horúca“ realizovať. Vtedy, samozrejme, okolie menej vnímam.

Na ktorom mieste na zemi by ste najradšej žili?

Na Slovensku a v Nitre som sa narodil, teda tu je moje miesto - moja vlasť, kde som doma. Tu chcem so svojimi najbližšími prežiť v pokoji, v zdraví a pri normálnej dávke obyčajného ľudského šťastia aj zvyšok svojho života. Dúfam, že mi to bude dopriať! Netúžim ani po slnečnej Kalifornii, ani po bájných bohatstvách Orientu...

Nitriansky zraz Klubu slovenských turistov Pyramída

Kilometre v nohách

Turisti z Trnavy, Žiliny, Bratislavy, Prešova, Lučivnej a z Košíc pricestovali koncom júna (24.-25.6) do Nitry, aby sa zúčastnili na 16. MSR v turistike. Organizátorom zrazu bol nitriansky Športový klub Scorpion, ktorý vedie Ľudmila Šišáková. Turisti sa najskôr ubytovali v internáte v Spojenej škole na Slančíkovej ulici. Na slávnostnom otvorení sa účastníci dozvedeli, aké trasy sú pre nich pripravené. Klub pripravil aj zväčšenú mapu s hrubo vytlačenými bodmi pre slabozrakých účastníkov.

Prvý deň si slabozrakí turisti prešliapali kopce v okolí Nitry. Rozdelení podľa náročnosti do skupín si vytýčili trasy. Trasa skupiny A viedla cez obec Štitáre na Žibricu a stadiaľ na Pyramídu a Zobor. Skupina B vystúpila ku kostolíku v Nitre - Dražovciach, cez Meškov vrch, Tri

duby na Zobor k Pyramíde, Svoradovej jaskyni, k Liečebnému ústavu. Trasa C skupiny viedla od liečebného ústavu ku kostolíku v Dražovciach, na návršie na Lupke. Na druhý deň prešla jedna skupina okolie Jelenca, remitáž, chatovú oblasť, cez gaštanicu sa dostali do sedla pod Gýmešom a vystúpili k zrúcaninám hradu. Trasa ďalších dvoch skupín B a C viedla po hornatom okolí Nitry. Súčasťou turistického zrazu bolo prijatie účastníkov zástupcom primátora mesta Nitry Ing. Milošom Dovičovičom. K nezabudnuteľným okamžikom bude patriť Prvý celoslovenský country bál, ktorý pripravila Únia slabozrakých a nevidiacich v Nitre a Sina, n.o., Nitra. Turisti zábavu veľmi ocenili, pretože po namáhavých turistických výstupoch sa zrelaxovali. Záverečný deň patril prehliadke Nitry. Všetkých 50 turistov čakal na

začiatku pešej zóny turistický vláčik so sprievodcom z NISYS-u, ktorý ich vyviezol až Nitriansky hrad, kde turisti absolvovali prehliadku hradu. Záver 16. MSR v turistike patril vyhodnoteniu, na ktorom riaditeľka podujatia Ľ. Šišáková spolu s predsedom ŠTKS Novotným konštatovala, že skupina A prešla 68 km, skupina B 57 km a skupina C 49 km. Podakovanie za pomoc pri organizácii zrazu patrí aj Ing. Kopčíkovi zo Sekcie nevidiacich a slabozrakých športovcov v Poprade a ostatným spoluorganizátorom Klubu slovenských turistov Pyramída v Nitre a jeho predsedovi p. Luptákovi. Veľkú pomoc poskytli najmä traséri, ktorí počas pochodu poskytovali aj dôkladný náučný a historický výklad. P. Lupták osobne podakoval riaditeľke zrazu Ľ. Šišákovovej a prejavil obdiv nad zdatnosťou, disciplinovanosťou a priateľstvom hendikepovaných turistov.

L. RAPČOVÁ

Ziáci súťažili o pohár primátora mesta Nitry Z výhry si kúpia počítač

Päť dní pred koncom školského roka (26. júna) prichýli-la Hokey aréna v Nitre žiakov 14 základných škôl z Nitry, ktoré sú v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Nitry. Títo prišli povzbudzovať svojich spolužiakov súťažiacich o Pohár primátora mesta Nitry. Plocha zimného štadióna nebola pokrytá ladom, ale príjemný chlad medzi palubovkami i tak zostal - a teplo bolo jedine súťažiacim družstvám.

Prvý ročník športovo - zábavnej súťaže sa uskutočnil na podnet primátora Ferdinanda Víteka, ktorý má k školskému životu veľmi blízko, pretože je pôvodným povoláním učiteľ. Pracovníci oddelenia školstva a vzdelávania mestského úradu v spolupráci s pracovníkmi CVC Domino vymysleli pre deti priťažlivé disciplíny. Predelovali ich vystúpenia športových klubov a tanečných krúžkov pôsobiacich pri jednotlivých nitrianskych ZŠ. Žiaci, ale aj riaditelia zúčastne-

ných ZŠ mali tak príležitosť vidieť, čo so svojimi zverencami dokáže nacvičiť konkurenčná škola.

Primátor dal do súťaže skutočne atraktívnu cenu - finančnú odmenu 20 000 korún. Deti sa postupne museli prehrýzť cez jednotlivé disciplíny - jazdu šikovnosti na bicykli, hod loptičkou, praskanie balónov a skladanie puzzle. Do konečného poradia sa zarátal aj priemerný počet jednotiek, ktoré za jeden mesiac dostali žiaci od svojich učiteľov.

Výfazom sa napokon stali žiaci ZŠ na Čermáni, 2. miesto patrilo deťom zo ZŠ na Krčméryho ulici, z 3. miesta sa radovalo družstvo ZŠ Nitra - Dražovce. Všetky súťažiace deti obdarovali knihami a sladkosťami. Skutočnú radosť z úspechu mali reprezentanti ZŠ na Cabajskej ulici, ktorí si z 1. ročníka odniesli aj šek na 20 000 Sk. Podľa vyjadrenia riaditeľky tejto školy Daniely Rapavej, z primátorskej odmeny do školy kúpi počítač.

(syn)

